PROMIN

ПРОМІНЬ

РІК IV ТРАВЕНЬ — MAY, 1963. ЧИСЛО 5

Authorized as Second Class Mail by the Post Office Department, Ottawa. and for Payment of Postage in Cash.

ПРОМІНЬ

РІК IV
Ч. 5

ТРАВЕНЬ, 1963
Виходить раз у місяць

Видає
Союз Українок Канади
Редагує Редакційна Колегія
Редакторка Наталія Когуська

Річна переплата в Канаді $3.50
Поза Канадою 4.00
Поодиноке число ..... .40

Передплату висилати на адресу:
PROMIN
P. O. Box 3551, Sta. B., Winnipeg 4, Man.

PROMIN

MAY VOL. IV
Monthly Publication No. 5

Published by
Ukrainian Women's Ass'n of Canada
Edited by Editorial Committee
Natalia Kohuska, Editor

Subscription in Canada $3.50
Subscription in other countries 4.00
Single copy ..... .40

Address:
PROMIN
P. O. Box 3551, Sta. B., Winnipeg 4, Man.

На обкладинці скульптура — Ю. І. Білостоцький. Моя мати.

З М І С Т

В передодніях нашого з'їзду 1
Михайло Ситник — Матері 1
О. Кобилянська про свою матір 2
Лариса Мурович — Калина 2
Оксана Бринь — Семен Гулак-Артемовський 3
О. Весна — Квітозірка 6
Галя Лазарук-Гендерсон — Тільки відкрийте книжку 7
И. Г. Лозинський — Мати піонерка і теперішня 8
З переспівів Є. Онацького — Моє серце 9
Дмитро Міщенко — Сіверяне 10
Ol'ha Woycenko — John Steinbeck and Ukraine 14
Відділ для дітей 18
При громадській роботі 19
Річні звіти 24
Марія Гавриш — Про Фонд Фундації 30
Домашнє господарство 32
Закінчення кампанії 33
З листів до редакції 33

ЛІТНІ КУРСИ УКРАЇНОЗНАВСТВА ІНСТИТУТУ СВ. ІВАНА.

Едмонтон, Алберта.

Інститут Св. Івана **приготовляє** курси українознавства для хлопців і дівчат від 15 років життя. Курси відбудуться в Інституті і будуть тривати від **8-го липня до 3-го серпня.**

Програма навчання включатиме:

1. Читання, писання та розмовність.
2. Історія та географія України, література та історія канадійських українців.
3. Музика — модерні і народні пісні, хор, сольо, дуети і т. п.
4. Релігійне навчання та християнське поведення.
5. Діяльність та провідництво.
6. Фізичні вправи — українські танки та спорту.
7. Прогулька до оселі Барвінок, Елк Айленд, об'їздка міста Едмонтону тощо.

Оплата за приміщення в Інституті, за харч і науку 25 дол. тижнево.

Звертаємось до нашого громадянства, до церковних громад та світських установ поважно застановитися над сучасним питанням а певно зрозумієте вагу та значіння таких Курсів і не пропустите нагоди, щоб вислати на них своїх дітей.

Дирекція Інституту Св. Івана.
11024—82 Ave. Едмонтон, Алта.

ЖЕРТВИ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД

Відділ Калина — Гемилтон, Онт. — $55.00
Відділи: ім. Л. Українки й Калина — Гемилтон, із збірки на святі Л. Українки — переслала О. Сушко — 29.00
Відділи: ім. Л. Українки й св. Анни, Форт Френсес, Онт. із збірки на концерті — переслала добр. Удод — 19.05
Відділ ім. Доньки України — Флин Флон, Ман. зі свята Л. Українки — переслала П. Андрейчук 18.45
Відділ ім. Г. Барвінок, Монтреал — переслала Г. Михальчук — 17.00
Відділ ім. С. Русової — Лонг Бренч, Онт. із збірки з нагоди свята Л. Українки — переслала І. Ланжей — 15.00
З похорону бл. п. Йосифини Ревуцької, Монтреал — переслала Г. Мельник — 13.00
Збірка на гостині в честь пана Антона Стецика — Гемилтон, переслав пан В. Фестрига — 10.00
Відділ ім. Л. Українки — Давфин, Ман. із збірки на культурно-освітнім вечірку — переслала П. Андрейчук — 10.00
Панство Тимчишин — Едмонтон — з нагоди 50-ліття подружжя — 5.00
Пані Ф. Скоробогач — Саскатун — 5.00
Пані Марія Бучковська — Вінніпег — на нев'янучий вінок сестри бл. п. Анни Титенич — 5.00
Пані С. Кушнірук — Винярд, Саск. — 3.00
Пані Т. Кравчук — Елфрос, Саск. — 3.00
Пані О. Семенюк — Емесбург, Онт. — 3.00
Пані Віра Довгань — Монтреал — 3.00
Пані М. Драбиняста — Вінніпег — 1.50
Пані Б. Мельничук — Едмонтон — 1.50
Пані Марія Поліщук — Винярд, Саск. — 1.50
Пані А. Журавецька — Рут Лейк, Ман. — 1.50
Пані А. Валькович — Монтреал — 1.00
Пані М. Климчук — Торгилд, Алта. — 1.00
Пані Т. Гандзюк — Вінніпег — 1.00
Пані А. Семотюк — Вінніпег — .50
Пані Анна Крамар — Едмонтон — .50

Printed by Trident Press Ltd., Winnipeg, Man., Canada.

ПРОМІНЬ

РІК IV ТРАВЕНЬ, 1963 Ч. 5

В передодні нашого з'їзду

Бувають моменти, чи то в житті людини, чи в житті організації, в яких ми зосереджуємо всю нашу увагу; моменти, в яких ми знаходимо розв'язку наших проблем, або й відкриваємо нові горизонти... І коли таких моментів ми не схопимо у відповідний час, залишаємось, не тільки на місці, але й далеко позаді життя.

Перед нами з'їзд Союзу Українок Канади. Відбудеться він у Вінніпеґу в днях 29 і 30-го червня та 1 і 2-го липня. І ось цей з'їзд в житті нашої організації має відограти дуже важливу ролю. На цей з'їзд ми зосереджуємо всю нашу увагу. З тугою в очах, хочемо вглянути в глибину цих днів, цих моментів і розвязки пекучих питань нашого сучасного. В них бо має рішатись наше майбутнє, в них бо маємо шукати шляхів, як нам далі йти, в них бо маємо поставити собі перед очі, як радощі наших досягнень, так і наші великі заломи, наші труднощі і перешкоди.

Першим і чи не найбільшим питанням на з'їзді буде питання нашої виховальної праці серед молоді, дітей, питання і проблеми українських родичів, дому, у звязку з навчанням рідної мови, письма. І не тільки сама аналіза ситуації українського дому, не самі промови і заклики розвяжуть цю болючу проблему, але ґрунтовно плянова праця, конкретні проєкти і нові способи, відповідні сьогоднішному дню, зможуть дати нам добрі перспективи. Бо ніхто так, як ми, українські матері не відчуває до болю цих пекучих питань. Це наболіле місце в нашім серці, де на кожнім кроці зустрінемось з висловом: „Це українські матері занедбали виховання своїх дітей". А чи заглянув хто в душу тієї матері? Чи дав їй хто помічну руку, пораду, вказівки?

Потребуємо нових способів виховальної праці не тільки дітей, а поміч матерям у їх важливім завданню.

Цей надходячий з'їзд внесе поруч іншого багато світло-радісних моментів. На нім ми будемо відзначувати роковини двох жіночих постатей — Ольгу Кобилянську та Лесю Українку. Академічна коротка імпреза духово скріпить наші сили, відкриє образи життя тих, які були світочами українського народу та служили його ідеалам. Це щось нове, чого ми досі на наших з'їздах не мали, крім ювілейних організаційних святкувань.

Три роки минуло від попереднього з'їзду. Нам треба проглянути наші трирічні спільні труди.

Час готуватись до з'їзду тепер; готуватись без єдиного питання кожному відділові, в якій би частині Канади він не був. Готуватись треба і членкам і по відділах не лише як делегаткам, а як гостям і членкам організації. Справи потребують вас, вашої участи, вашого голосу. Лише спільною силою і розумінням сучасного ми зможемо знайти ясну дорогу до майбутнього.

Михайло Ситник

МАТЕРІ

За вікном лихі вітри регочуть
У моєму рідному дворі...
Знаю, ти недосипаєш ночі,
Молишся і плачеш на зорі.
Ніжно обціловуєш ті речі,
До яких колись я доторкавсь...
Наче бачу ті похилі плечі,
Наче чую, як твоя рука
Тихо перелистує папери
І до серця з болем пригорта...
І тобі здається, що вже в дверях
Я стою — рукою лиш дістать...
Знаю, часто ходиш до ворожок
По сльозами змочених путях,
Тільки твому серцю не поможуть
Ні ворожки, ні передчуття.
Я вернусь з дороги ще не скоро, —
Ти не плач так болісно, не плач,
За нестерпне материнське горе
Ти своєму синові пробач.
Образ твій у снах мене колише,
Хоч циганське все моє життя, —
Та ж мені Вкраїна наймиліша
За усі родинні почуття.

Ольга Кобилянська про свою матір

Ах, та Марія, та Марія! Це й була справжня Марія. Вийшовши молоденькою ледве 18-літньою за мого батька, стала моєю, ні — нашою матірю, бо нас було більше дітей у хаті — сама я була четверта з ряду.

Полюбивши мойого батька, а з тим і його рідну мову, переступила без вагань на його просьбу на його віру, причинившись так до основання чисто української хати. Вона не була вчена... Ні, того часу не подавалась жінкам середньої верстви великої науки. Господарське знання, знання красного шиття, гафтів, краснопис... знання Святого Письма, читання взагалі, знання французької мови (хоча б лише поверхова), гра на гітарі, на фортепіяні, танці, — от і все, що давалось дівчині як духове віно.

Без знання французької мови... й гри на фортепіяні... перебрала наша мати тяжкий обовязок стати жінкою й матірю.

Кілько то чуття, глибокого, святого чуття... кілько безграничної доброти, біблійної лагідности, жіночої ніжности-мала вона в собі. Чого не доконав батько в вихованні на дітях своєю повагою, строгістю й фанатичною консеквенцією — те довершила вона своїм супокійним розумом, лагідним наказом, погладженням, повним любови, рукою по голові — і все сповнялося. Відкись брався той послух, хоч із зморщками німого невдоволення на чолі, та все таки він брався відкись. Так у хлопців, як і дівчат, у старшої сестри моєї і — в мене...

Коли дітвора вилітала з хати у свято, неділю, мов з вулия, вона брала за молитвенник свій і, усівши, десь в куток якоїсь софи, почала молитись. Тоді ніхто з дітей не перебивав мамі мольбу. А коли хто й переходив припадком коло неї... звільняв ходу й відходив уже на пальцях: мама молилася. Не дивилася на нікого... й не говорила. Бувала тоді якась така інша, така, як свята. Треба було її слухати, щоб не гнівалася. Ох, щоб вона не гнівалася.

Коли ж була добра — яка ж була добра!.. Ох, та доброта, свята мати! Та глибока, тиха мислителька, з небагатьома словами на чистих своїх устах, яких не сплямлювало жодне грубе, непорочне слово!

Яка велика вона була для своїх дітей, який великий благородний вплив ішов від неї на умовий і чуттєвий розвій дітей. Як тихо, безгомінно помагала вона батькові, що мов у ярмі, працював день у день нижчим урядником у бюрі, без відпочинку, без відпусток, вірно, щиро, повних 45 років, виховував діти... як тяжко працювала днями та ночами, щоб ті її, дорогі її діти мали можливість станути хоч під один соняшний парусчик світла, духа й культури, огрітись ним душею, нагодуватись, щоб колись заробляти своїми руками на себе, а разом з тим стати чесними людьми й громадянами, сповняючи всі на них механізмом-державою вложені обовязки й бути в ній, хоч малесеньким, ледве замітним колісцям порядку, сили, внутрішньої і зовнішньої, непохитности, творчости, й силою проти всякої ворожнечі, несупокою й неладу, так з нутра, як і з надвору.

Лариса Мурович

КАЛИНА

Моїй Мамі

Ген далеко, на зеленій Буковині,
Де я вперше вздріла сонця круглий диск,
Де хмарки на небі в ранішній годині
Все його яскравий емалює блиск,
І рясні проміння золота зливає
На гору Цецину, на широкий луг, —
Там щодня побожні гимни дзвонить-грає
Незабутній Прут, мій рідний брат і друг.
Я ходжу у думці, босими ногами,
По траві, в якій багато є тепла,
Зануряюсь часто спраглими вустами
До твого, надхненний Пруте, джерела.
Молитовно руки піднімаю нині
До Цецини, черновецької гори,
Де лежать руїни славної твердині,
Свідками німими — княжої пори.
Серце у шуканні каже: ще замало!
Та куди мене спрямуєш серце ти?
Чую шум знайомий... Тужно заспівало
Віття деревини — кличний клич Мети.
Гляньте люди, в лузі чепурна Калина,
Мов князівна стала в білому вінці,
І в її подобі ціла Україна
У дзеркальній відбивається ріці.
Я слова згадала мертвої вже Мами:
„Соки під землею жилами водно
З-над Дніпра сюди пливуть і корінцями,
Як Причастя п'є Калина їх вино.
Звідси відпливає хвилями на зміну
Буковини теплий, підземельний струм,
І вливає соки в степову Калину,
Єдністю бажання й вільнолюбних дум.
Їжте діти, їжте овочі Калини
Квасно-гірко-солодкаві восени,
З них бо зачерпнете наснажні краплини
До змагання — за свободу Вітчини!"
— Вірю, Мамо, досі в правду цю велику
І Калині творчу віддаю любов, —
У плодах її, пролиту споконвіку,
Нашого народу я відчула кров!

1962

Оксана Бринь

Семен Гулак-Артемовський

Сто років тому, в квітні 1863 р., вперше було виставлено оперу „Запорожець за Дунаєм". Партію Івана Карася виконував сам автор опери Семен Степанович Гулак-Артемовський.

Музиколог Л. Кауфман (на підставі його праці і зроблена ця розвідка) по багаторічному дослідженні й збиранні матеріялів про С. С. Гулака-Артемовського, називає цього композитора одним із класиків української музики, а його співацький рівень утотожнює з такими співаками як Ф. Шаляпін, Л. Собінов та інш. Він подає докладну аналізу артистичної і композиторської творчости Семена Гулака-Артемовського і в ній розкриває небуденність цього ширшим масам мало відомого артиста.

Семен Степанович Гулак-Артемовський народився 4 (16) лютого 1813 р. в Городищі на Черкащині в родині священика. За родинною традицією і Семен мусів стати священиком. Його ще одинадцятирічним хлопцем віддали до духовного училища в Київ. Він мав дуже добру музичну пам'ять та співав дискантом. Його було приділено півчим до Собору Св. Софії, а з переходом до духовної семінарії його було призначено до хору Св. Михайлівського манастиря. Там і почув його чудовий баритон композитор М. І. Глінка, який 1837 р. об'їздив Україну, підбираючи хлопчиків-півчих до придворної Капелі.

Глінку привабив „величезної сили чистий голос" і він вирішив сам приготувати Гулака-Артемовського до театральної діяльности. Протягом перших місяців перебування в Петербурзі, Гулак-Артемовський жив і щодня брав лекції у Глінки. Він познайомився з теорією музики, здобув знання з гармонії (які потім закордоном поповняв) та працював над розкриттям внутрішнього змісту пісень. Голос у нього був поставлений з природи і визначений як бас-кантанто або високий бас.

У цей приблизно час (1838 р.) відбулося знайомство С. С. Гулака-Артемовського з Т. Г. Шевченком. Дружба між ними з роками міцніла.

Не пройшов і рік з часу приїзду Артемовського (його сценічне ім'я) до Петербургу, як він був уже готовий до бенефіційного концерту. За беніфісні гроші він поїхав на три роки до Італії. В той час, російською „верхівкою" панувала „італоманія": визнавали лише артистів-італійців, або таких, які придбали собі артистичне ім'я в Італії. Глінка відчував, що Артемовський готовий до співацької кар'єри і порадив йому поїхати закордон, щоб придбати собі те артистичне ім'я. Артемовський в Італії де-що поліпшив техніку вокального співу і скоро був запрошений солістом до флорентійської опери.

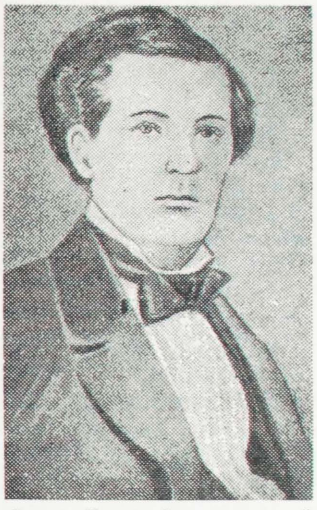

Семен Гулак-Артемовський.

Після закінчення театрального сезону у тій опері Артемовський повернувся до Петербургу. В Петербурзі його зразу зачислили солістом Опери з малою платнею (600 карбованців сріблом на рік) і великим навантаженням: на вимогу адміністрації мусів часом виступати двічі на день та брати участь у позапрограмових концертах, включно з виступами на бенкетах.

Його зразу помітили і як співака з небуденним голосом, і як актора. Співав Артемовський російською та італійською мовами (знав також і французьку), а твори українські — музичні і драматичні — виконував українською мовою.

З першого ж виступу Артемовського в партії Руслана з оп. „Руслан і Людмила" М. Глінки публіка і критика була захоплена співаком, в наслідок чого йому значно підвищили платню.

Ще після дебюту по повороті із закордону про голос Артемовського писали: „...голос звучний, міцний бас, проте бере груддю без напруження високі ноти аж до тенорового соль..." Він з однаковим успіхом виконував і суто-басо-

ві і баритонові партії. Учень Глінки Михайлов-Остроумов писав із закордону, що на його думку голос Артемовського незрівнянно кращий від голосу Тамбуріні, який у той час користався світовою славою. Критик Коні: „. . (Артемовський) співає дуже чітко і робить фіоритури легко і приємно, посилює і ослаблює звучання з великою грацією. . . вміє керувати тим багатством, яким наділила його природа". Володіючи стилем „бель канто", Артемовський з однаковою майстерністю виконував партії як російського та і західньо-европейського репертуару. Він володів великим драматичним талантом і створив багато яскравих реалістичних вокально-драматичних образів від драматичних до комічних. Його найвизначнішими партіями були: Руслан з оп. „Руслан і Людмила" (це була його коронна партія протягом всієї його сценічної кар'єри) Джіордоне в „Пуританах" Белліні, Альфонсо в „Люкреції Борджії" Доніцетті, Фігаро в „Сивільському цирульнику" Россіні та інші. В українських виставах: Іван Карась у „Запорожці за Дунаєм", виборний Макогоненко у „Наталці Полтавці", Чупрун у „Москалеві-Чарівникові" і багато інших.

Ще в перших роках його сценічної діяльності, був Артемовський виділений адміністрацією театрів у підмогу італійській трупі, що гастролювала в той час у Росії і, в числі інших партій „виконав партію Яго в „Отелло" чудово". . . Після вистави „Дон Жуана" Моцарта Глінка писав: „. . .Рубіні „афектував", а Тамбуріні не дотримувався темпу. . . Було лише два добрих виконавців: Віардо — Церліна та Артемовський — Мазетто".

Артемовський дуже пильно готувався до нових ролей: відвідував книгозбірні, робив виписки, читав літературу тої доби, вивчав одяг доби та звичаї, слідкував за гнучкістю співочого і розмовного голосу, підшуковуючи правильних інтонацій для певних сцен чи епізодів.

Артемовський набув широку загальну освіту та цікавився багатьма галузями науки. Так, ним був поданий до спеціяльної комісії детально розроблений, з малюнками і схемами, проект водопроводу для Петербургу. Дуже прихильну оцінку дістав він за свою статистично-географічну таблицю. На ній було зазначено детально місце, величина та значення важливіших міст Російської імперії, їх віддаль від столиці, кількість мешканців, особливі історичні пам'ятки, герби, географічна довжина і ширина і тп. Це свідчило про його грунтовні знання з економіки, географії, статистики та історії.

Гулак-Артемовський був люблячим сім'янином та відданим другом. У нього часто збиралися друзі, як Шевченко казав, „помузичити" — поспівати та послухати гри його дружини на арфі й піяно. Так само й він відвідував доми, де час проходив корисно й приємно у дискусіях про малярство, літературу, музику. Не виключено, що пісня „Стоїть явір над водою", яку він присвятив Шевченкові, була навіяна саме під час отих „музичень". З Шевченком у нього була дуже тепла дружба. Нераз Артемовський посилав гроші Шевченкові і в заслання, ніби як забуту платню за виконану картину для себе чи для якогось невідомого приклонника Шевченкового таланту. В цьому виявлялася його увага до друга в біді і такт, з яким він ту увагу виявляв.

Дослідники життя і творчості Гулака-Артемовського твердять, що останні роки свого життя займався він педагогічною працею. Досі відомо про одного його учня, О. Волкова, з яким він часом виконував дуети.

Дуже цікавився Семен Гулак-Артемовський і образотворчим мистецтвом. Він часто відвідував картинні галерії, бував у товаристві художників, малював сам, навіть гравірував. Віньєтка на обкладинці одної пісні зроблена ним самим. Не виключено, що малював портрети-мініатюри. Писав вірші. Велику частину свого часу приділяв компонуванню пісень, сцен, водевілів, дивертисментів і нарешті — опери. В композиторській творчості знаходимо у Гулака-Артемовського багато цікавих і цінних фрагментів.

Дивертисмент Артемовського „Українське весілля" для сольо-співів, хору, танців і симфонічної оркестри був цікавою етнографічно-музичною спробою. Зокрема оркестровка пісні з танцями „На беріжку у ставка", мелодію до якої він запозичив із збірника Прача-Львова, мало чим може поступитися із обробкою цієї ж пісні, зробленою багато пізніше М. Мусоргським для його опери „Сорочинський ярмарок".

Обробка Гулака-Артемовського пісні „Ой, не ходи Грицю" вигідно відрізняється від обробок тієї ж пісні іншими композиторами тим, що оркестровий супровід не тільки акомпанує, а створює сам по собі яскравий музичний образ. Такі елементи знаходимо і в інших його обробках.

З архівних документів 1861 р. довідуємося, що всім відома пісня „Спать мені не хочеться" не народня, а була написана саме Семеном Гулаком-Артемовським спеціяльно для співачки Д. Леонової, яка брала участь у бенефіційному

концерті Гулака-Артемовського в середині 1861 р.

Гулак-Артемовський був автором комедії-водевілю „Ніч напередодні для Івана" та написав музику до драми „Кораблекрушителі", в якій і сам виступав. Також писав романси на слова поетів (Лермонтов, Толстой і ін.) та аранжував народні пісні.

Протягом багатьох років, а особливо після успіху його дивертисменту „Українське весілля", плекав він думку написати українську оперу. 1862 р. було закінчено оркестровку опери „Запорожець за Дунаєм". Сюжет до опери підказав Гулакові-Артемовському історик М. Костомарів, а лібретто зложив сам композитор.

Де-хто закидав Гулакові - Артемовському (і тепер закидають) італійську манеру в писанні опери. Він користувався різними технічними музичними засобами, включно й питомою українській музиці куплетно-варіяційною манерою, з метою розкрити конкретну цілком реалістичну дію чи підкреслити внутрішнього стану героїв його опери. Деякі місця опери особливо вдалі, як наприклад фінальний квінтет, у якому влучно передано настрої всіх персонажів. Його танці до опери вважають за „справжню симфонічно-хореографічну сюіту, яку без вагання можна поставити в один ряд із „Слов'янськими танцями" Дворжака" (Л. Кауфман). Цю оперу нераз було поставлено ще за життя композитора й інтерес до неї й досі не послаблюється.

Помер Семен Гулак-Артемовський у Москві 5 квітня 1873 р. від запалення легенів.

Коли знайдеться його персональний архів, напевно там буде ще більше матеріялів до його цінної артистичної і композиторської творчості.

У книжці музиколога Л. Кауфмана „С. С. Гулак-Артемовський" (Державне Видавництво Образотворчого Мистецтва та Музичної Літератури, Київ, 1962 р.) подано всі досі відомі твори і партії та образи, що відтворив Гулак-Артемовський в опері і в драм. театрі, та список пісень, які виконував у чисельних концертах.

Рід Гулаків давній і славиться військовиками, музиками, співаками. Були в тому роді священики, правники, лікарі та визначні науковці і поети (напр. Петро, дядько Семена, поет і байкар, почав викладати в університеті бувши ще сам студентом. Згодом став ректором Харківського Університету).

На знимці бачимо цьогорічні дебютантки, які зробили свій дебют на балю КУК в Монтреалі. Дебютантки були представлені дост. премієрові Жон Лесажеві. Перший ряд сидять зліва направо: Роксана Дейнека, Іванна Мавдрик, Олена Сторожук, Ірина Маланчук, Лариса Мельник. Другий ряд: Марія Анна Баранюк, Дарія Бурич, Ірина Процишин, Глорія Мелак, Оксана Склярчук і Галина Дмитрук.

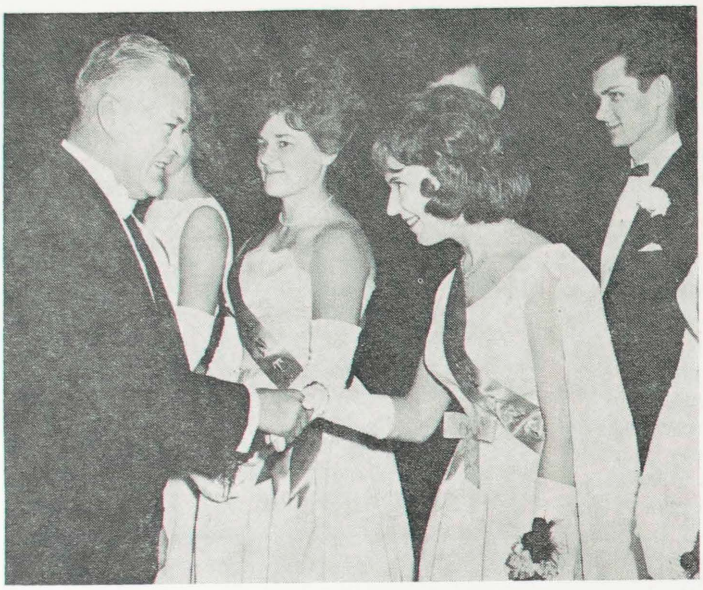

Дост. прем. Жон Лесаж вітається з Ларисою Мельник.

Лариса Мельник в першім році університету Сір Джордж Вілліям'с. Також студіює музику в МекҐіл Консерваторії. Вона є заступницею голови СУМК ім. Павла Полуботка і членкинею церковного хору Собору св. Софії а також помічною учителькою недільної школи.

О. Весна

КВІТОЗІРКА

В казковій Країні Радості і Сміху, серед розкішної природи росла Квітка. Росла і втішала навколишній світ своєю свіжістю. Втішала світ і сама ним тішилася. Що-ранку, умита Росою, розкривала свій рожевий квіт назустріч Сонцю, яке ласкаво торкало її пелюстки своїм пустотливим промінням, мов цілунками.

Високо в небі співала Пташка. На неї Квітка дивилася із захватом і заздрістю. Вільна Пташка літала у неосяжних просторах, а вона, Квітка, приречена була сидіти при власному корені.

І стала в'янути Квітка. Пелюстки безсило обвисли, — які присохли, інші зовсім одпали. І вже не живила роса на світанку, проміння Сонця не пестило її.

Зірвався осінній Вітер-Буревій, захитав билину в полі, позривав листочки з тремтливих берізок, посхиляв голови навіть багатолітнім дубам, залетів у садок, розбив суху голівку колись чудової Квітки; з неї посипалося насіння. Вихор підхопив те насіння, підняв угору, високо-високо, — аж туди, де Пташка колись літала, — і поніс у безвість. Небо заплакало, дивлячись на розбишацтво Вітру.

Одну насінинку кидало то вище хмар, то попід хмари, понад ліси і гори, понад поля і море. Бурхлива Стихія гнала її у Безвість аж поки Природа потроху заспокоїлась.

Впала насінинка на чужий Ґрунт, накрило її сухим листям, і відпочила вона під пухнатим покровом снігу.

На весну у привітній Чужині проросла насінинка знову Квіткою. Росла і міцніла день-у-день. Усміхалася до неї довколишня природа і люди дивувалися з незвичайної Квітки. А вона, зарожевіла від щастя, усміхалася назустріч Сонцю: із сонцем прокидалася, із сонцем і засипала, згортала на ніч свої ніжні пелюстки.

Та ось з'явилася Зірка Яскрава, промінням своїм осяяла все навколо, ледь торкнулася пелюсток Квітки і... не стало Квітки, ані Зірки... а в дивному сяйві залунав спів: співала К в і т о з і р к а.

Співала вона про далекий Край, про Сонце, про небо блакитне і про Пташку, що вільно літала у небесних просторах. Співала вона про чорні хмари, і Вітер, і дощ, про свіжі світанки і яснозоряні ночі.

В пісні, то злітала Жайворонком високо-високо, то парила гордо і певно над світом, мов Орлиця, то шугала Чайкою понад море, то заливалася Соловейком.

— Я післанниця Пісні! Я зродилась із Квіту й Проміння; омита чистою росою, огріта Сонцем існую, щоб співати Світові про Щастя...

...Так проминав час. Може хвилина, може година, може й вік... А може то тільки здало-

Галя Лазарук-Гендерсон

Тільки відкрийте книжку

„Книжки — це найтихіші і найбільше певні приятелі: вони найбільш приступні і найрозумніші дорадники та найбільш терпеливі учителі.

Чарлс В. Еліот

Кажете, що не маєте часу на читання? Так як багато зайнятих людей, можливо, що й не маєте аж багато часу так, як би хотілось. Коли ж, однак, люди, які мають безліч занять, знаходять час на читання?

Такі люди, маючи кілька вільних хвилин, беруть в руки книжку. Коли маєте дійсне замилування до книжки, то чи не можливо вам знайти пятнадцять хвилин кожного дня? Коли можете, то на підставі досвіду, що пересічний читач прочитує за хвилину 380 слів ви прочитаєте 20 книжок на рік.

Професор Торонтонського університету др. Престлей сказав, що „в Австралії продається два рази стільки книжок, як у Канаді, помимо того, що Канада має два рази стільки населення, що Австралія. Канадійці, звичайно думають, що читати можна тільки тоді, коли нема нічого іншого до роботи."

Є люди, які зовсім не приписують ваги читанню і навіть пояснюють це з деякою гордістю — мовляв, що їх життя і так виповнене дійсністю. Правда, що ми не можемо бути всюди і робити все. Життя закоротке і людина не може робити всього. Правдою є й те, що наші власні переживання мають більшу силу, як досвід, чи переживання інших, прочитані в книжці, але книжки дають нам нагоду поділяти зворушення тисячі інших людей. Через книжки, ми можемо набувати досвід з переживань цілих генерацій. Не робить різниці, як багато ви можете особисто осягнути, або які зворушення ви переживали, можливості одної людини є обмежені. В книжках побачите, як багато ще лишається для науки життя.

Читання може бути одним з найважливіших чинників у житті. Людський ум можна порівняти до наших мускулів. Добра книжка, так як добра руханка для тіла, заострює умові мускули. Чи не відчували ви коли приємної втоми, дочитавши до кінця книжку? Це значить, що ви тількищо скінчили вправи ваших умових мускулів. Не працюючий ум стає млявий, тупий і чим більше ви напружуєте його, тим більше він розвивається та бистріє. Томас Чарлайл, шотляндський письменник писав: „Кожний, що прочитав добру книжку, стає мудрішим. Він стає подібний до центра світла і ладу і в нього розвивається глибше розуміння свого оточення. Збірка добрих книжок, що перед нами, містить в собі всю шляхетність і мудрість світу? Добірна бібліотека це найкращий університет.

Одним з найбільших аргументів проти радіо і телевізії є той, що вони відбирають в нас охоту до читання. Багато родичів нарікають, що їх діти воліють дивитись в телевізію, ніж читати і що дітям не лишається часу на читання книжок. Тут родичі повинні виявити більше авторитету і повинні постарчити дітям подостатком добрих книжок, бо ніщо не дасть таких корисних наслідків дітям як читання. Ми ніколи не зможемо надолужити того читання, яке ми втратили, бувши дітьми. Педагоги кажуть, що вплив доброї книжки на дитячий ум є прямо неоцінений. Однак коли хочемо, що б наші діти любили читання, то і ми мусимо читати лише те, що найвартніше в літературі. Коли ж нарікаємо, що наші діти стають невільниками телевізії або комічних образків, то мусимо себе запитати, чи наші діти не наслідують нас.

Постарайте бібліотеку до власного дому. Дайте дітям найкращу можливість познайомитись з книжками. Заходіть до публичної бібліо-

---

ся... Вона співала, а все слухало...

Раптом вона урвала спів і щось прошепотіла, але ніхто того не чув, тільки Природа відповіла їй далеким гуркотом грому. Вона знову усміхнулася, і знову заспівала. І всі б а ч и л и, що вона співає, та ніхто вже н е ч у в, бо між нею і слухачами з'явилася шкляна Стіна.

А вітер все дужчав і ніс із собою темні грізні хмари.

Квітозірка, здавалося, себе переливала в пісню, співала для Людей і вірила, що її спів, як і колись її Квіт, їх чарує. Люди дивилися на неї, а чули лише шум грізної Бурі, що швидко наближалася.

Задрижала і розбилася шкляна стіна і раптовий Вихор закрутив і поніс із собою Квітозірку.

І відчули всі нараз, що зникло щось хороше, і стало їм жаль, аж до сліз; заплакала и я... Прокинулася — а в серці Пісня розцвіла...

Березень 1962—63.

теки. Для нас книжки можуть бути звичайною річчю і тому ми їх дуже часто легковажимо. Але ми ніколи не повинні дозволити, щоб їх легковажили наші діти. Найкращий подарунок, який можете дати своїм дітям це любов до книжки. У дитячім відділі у бібліотеці Месечусете є такий напис:

Книжка — це ключ до скарбів мудрости.

Книжка є брамою в країну приємностей.

Книжка — це стежка, що веде вгору.

Книжка приятель — берім і читаймо.

Добірна бібліотека до певної міри є збіркою ума цілого людства. Жодний ум не може опанувати всього знання і його запамятати. Але добра бібліотека, яку маємо під руками, дає нам хоч би і скромну нагоду збагачувати себе частиною того загального знання.

Оповідають, що у Франції одна графиня заплатила кілька сот овець, фіру пшениці, фіру жита і фіру кукурудзи та дорогі футра за одну написану рукою книжку. Старинні бібліотеки в Европі прикріплювали книжки ланцюжками до полиці. Якщо коли поїдете до Флоренції в Італії, зайдіть до Лаврентійської бібліотеки, що її спроєктував Міканджело, ви побачите багато томів, що ще досі прикріплені до полиці.

Коли хочете зробити своє читання цікавим, щоб не засинати над книжками, що не захоплюють — познайомтесь з біографічними творами. Вони цілковито захоплюють читача. Незвичайно цікавою є біографія визначних людей. Правдива подія з життя є куди цікавіша за фікцію. Коли читаємо книжку, ми мимоволі ставимо себе на місце героя чи героїні повісті. І коли ми читаємо про дійсних людей, то пізнаємо, як вони зустрічали свої проблеми в життю. Крім того, що вони захоплюють нас, ми набуваємо великого життєвого досвіду. В життю тих, що були великими, ми відкриваємо тайну їх успіху. Наші передові, визначні в різних ділянках люди завжди читають та студіюють біографії інших.

В однім оповіданні описується про те, що провідники одного міста в Америці повідомили Бенджаміна Френклина, що вони назвали місто в його честь і просили, щоб він подарував певну суму на закупно церковного дзвона. Френклін відповів, що то для нього велика честь, що він висилає дар, але воліє, щоб вони замість дзвона започаткували в місті бібліотеку." Я волію розум, ніж звук" закінчив він.

МАТИ ПІОНЕРКА І ТЕПЕРІШНЯ

Автор цієї статті п. Й. Г. Лозинський з Донбурі, Саск. є одним з тих звичайних громадян, який переживав і часи піонерські, а в них ставить він у примір українську матір піонерку сьогоднішнім матерям українкам. Ці думки присвячує своїй любій дружині бл. п. Лозинській.

Коли наші мами піонерки лишали рідну землю і йшли у чужину, то їх найпершим бажанням було шукати кращої долі своїм дітям.

Нелегко приходилось їм покидати рідну хату, в якій вони зростали, де роки дитинства проходили. Лишали вони рідне село, церкву, свою родину та своїх подруг. Лишали все те, що від колиски було їм дороге і рідне. З тяжким серцем розлучались вони з рідним краєм.

Знали, що праця тяжка жде їх, що невесело їм буде. Везли з собою тугу велику, а разом з нею надію велику — їх дітям буде краще житись. І коли приїхали вони сюди, то де оселились? Що побачили? Дикі пущі, відлюддя і чужина. І не одна така мати піонерка в розквіті життя попрощалась з цим світом. Бо не було тоді докторів, ані добрих доріг, ані чим поїхати. І навіть в останні години свого життя, лишаючи діток на Божу опіку, вона дякувала Богу, що вони будуть жити на волі і в добрі.

Українська мати піонерка уміла терпеливо поборювати всі труднощі. Вона тяжко працювала від раня до ночі. Чоловік її мусів ходити по заробітках, по кількасот миль від дому, щоб придбати необхідне для своєї родини. А вона гляділа, не тільки хати, але цілого господарства; копала грядки і витягала коріння, здобувала кожну пяд землі, щоб у початкових роках прогодувати родину; вона ліпила стаєнку і на зиму паливо стягало, сіна прятала. І дітей своїх уміла не тільки убрати і погодувати, але добру навчити — вщепити в них любов до Бога, до родичів, до всього що рідне. Рік за роком росло господарство.

Українська мати піонерка не знала „гудтаймів". У неї був весело проведений час тоді, коли діти були здорові, коли учились добре в школі. Її найвищою мрією було, щоб її діти осягнули вищу освіту, щоб більше знали, як вона, щоб з її дітьми числились інші. Але крім школи вона учила їх бути найкращими, чемними, сторонитись від зла, творити добро і любити свій дім, свою родину і свій народ.

Тоді, не одна мати в неділю рано збирала своїх діток і йшла з ними пішки по 5-6 миль до церкви, щоб подякувати Всевишньому за

всі блага. Вчила дітей молитися і давала їм приклад своєю великою вірою і чистим серцем.

Мама піонерка не знала „пивних сальонів". Для неї було б великим пониженням вступити туди ногою. Адже вона мама вихователька будучих громадян вільної країни Канади, вихователька українського суспільства.

Така та мама була тоді — найкращим ідеалом дому, родини; була ясним сонечком, що світить і гріє все довкола себе. І такими вона бажала бачити своїх дітей: чесними, тверезими і гідними до наслідування та з вищою освітою. І сподівалась вона ,що будуть вони, ті діти її любити Україну, батьківщину її любу, яку вона так дуже любила й за якою так тяжко тужила. Що будуть вони, ті діти її гуртуватись в організацію, до якої вона сама їм протоптала стежку, бо там вони ніколи не загубляться серед чужого світу, там ще більше пізнають минулу славу свого народу і будуть з гордістю нести перед світом своє імя українське.

Українська мамо тепер — ти живеш в гарнім модернім домі, маєш найбільші вигоди, що їх подає час: і телєфон, і радіо, і телевізію, електрикою послуговуєшся в хатній роботі, маєш автомобіля, гарні убори і достатки. В тім великі заслуги і тої матері піонерки. І вона радіє твоїм добром, твоїм достатком. Та є ще інше добро, інше багатство, що його хотіла б бачити в тебе мати піонерка. Яка мова бренить у твоїм домі? На якій мові моляться твої діти? Чи не забула ти батьківщини своєї матері — України, чи згадаєш коли, що народ з якого походиш живе в жорстокій неволі, убогий, понижений страшним ворогом людства, народ, якого ані ти, ані твої діти не сміють забути? Але перший крок до того — знання рідної мови і письма і в тебе і в дітей твоїх.

Мама має велику силу, мама може навчити. Шанують чужі нашу мову, відкривають двері для нашої мови в публичних школах, в університетах, але ти, мамо, перша від колиски своєї дитини до шкільної лавки, що можеш дати своїй дитині те знання й душу в неї українську вложити. Це твій привілей, твоя гордість і твоя честь. Бо хіба ж не дорогі тобі, сьогоднішня мамо, бажання твоєї матері піонерки? Бо хіба ж не шануєш дому рідного, що з нього ти вийшла? Народу, що має таку славну історію?

Поклала мати піонерка підвалини під українську організацію, дала тобі в руки смолоскип, щоб ти ним просвічувала дорогу собі і своїм дітям.

І я хочу вірити в тебе, українська мамо, що ти гідно сповняєш свій обовязок, хочу вірити, що в день Свята Матері, ти будеш з почуттям своїх заслуг приймати признання ,які тобі належаться. Коли ж не вспіла ще на ті признання заслужити, то буде ще багато подібних свят — кожного року одно. То ж хай мені вільно буде побажати тобі, українська мамо, щастя, здоровя і коли хочеш бути щасливою і шанованою матірю — відчини двері своїй дитині в український світ і кожного дня в протягу цілого року дбайливо веди її за руку своєю рукою, навчаючи її рідної мови та письма.

Й. Г. Лозинський,
Донбури, Саск.

МОЄ СЕРЦЕ

Я відкрив своє серце дитині. Вона погралася ним як забавкою. Потім відкинула геть.

Я відкрив своє серце дівчині. Вона вплела його у вінок разом з іншими. Потім відкинула геть.

Я відкрив своє серце жінці. Вона почала шукати в ньому імена інших жінок. Потім відкинула геть.

Я відкрив своє серце матері. Вона притисла його плачучи, до свого власного серця. І так і залишилася.

Я кинув своє серце в звої насолоди, — і тим на хвилину приглушив його.

Я кинув своє серце поміж пристрасти, і тим годину піддурив його.

Я кинув своє серце поміж радощі, — і тим на ввесь день звеселив його.

Я кинув своє серце поміж горе, — і тим воно жило все своє життя.

Я віддав серце подорожньому, — і воно забилося в ритм його маршу.

Я віддав своє серце воякові — і воно зробилося тверде як криця.

Я віддав своє серце лікареві, — і воно зробилось чистою сльозою.

Я віддав своє серце черниці, — і воно стало молитвою.

Так живи, щоб серце освітлювалося радощами кожного і горіло болем усіх.

Тоді ти пізнаєш таємницю життя.

(З переспівів Євгена Онацького „Очима душі і голосом серця").

Чергова річна конвенція Канадійської Національної Жіночої Ради відбудеться ц. р. в Бенф, Альберті. В зборах візьме участь Союз Українок Канади через своїх представниць центральної управи Союзу з Едмонтону.

Дмитро Міщенко

СІВЕРЯНИ

РОМАН

(Продовження)

— А може... може, мені краще одягтися і за столом зустріти князя? — знову підводить дівчина голову.

— Ні, ні, голубко, сього не треба. Тобі не можна ще вставать.

— Та можна, няню! — перечить дівчина. — Повір, я відчуваю зараз таку силу, що й у сідло вже можу сісти, не те що за стіл. Подай лишень моє краще вбрання, я зараз встану й одягнусь.

Вона націлилась було спустити з ложа ноги, такі білі і такі тендітні в своїй наготі, що очевидці тих відчайдушних скачок по лісах та яругах не повірили б, напевне, що саме вони, оці маленькі ніжки, тримали дівчину в сідлі. Але нянька не дозволила їй вставати з постелі: і силою, і благаннями примусила-таки лягти.

— Ти хвора, — пояснила вона, — тобі можна приймати князя й так. На, одягай тунiку і жди.

Князь зайшов тихо, легенько ступаючи.

— Чи я не розбудив часом? — зупинився він напівдорозі. — Княжна, здається...

— Ні, ні, — обернулась до нього Чорна, поспішивши розбити невисловлені ще сумніви. — Я не сплю!

Усмішка в неї така щира, погляд такий теплий, а обрамлене розпушеним волоссям личко таке прекрасне, таке ніжне, що Олег забув на якийсь час, чому він зайшов сюди, в дівочі покої. Стояв посеред ложниці, на тому самому місці, де застала його оця чаруюча усмішка, краса оця незвичайна, і не те що не знав, не думав навіть, що йому робити, як повести себе з княжною. Він не вперш бачив її. Ще в лісі, при світлі багаття, вразила його ся дівчина ліпотою свого личка, очей незрівнянних. Але тоді не було цієї усмішки, і очі світилися ласкою, теплом; тоді не догледів чи просто не звернув уваги, яке в неї пишне смагляво-чорне волосся, які тендітні-ніжні дитячі ще руки. Тепер постало все те перед очима і, відтінене білими, як сніг, пуховиками, осліпило чарами дівочої вроди.

— Сідай, княже, — озвалася дівчина, показуючи йому на ослін, поставлений неподалік від ложа.

— Спаси біг за ласку, — пробудився й Олег. — Як почуває себе ясна княжна? Чи не гнівається на мене, що так невдало зупинив огира?

— Що ти, княже! — перечить Чорна. — Я так вдячна богам, що звели нас у лісі. Коли б не ти, коли б не твій хоробрий вчинок, не здобрувати б вже мені. Вовки от-от були б настигли!

Олег ледве стримує себе.

— О княжно! — лине до неї серцем. — Чи вартий я цієї похвали? Коли б знаття, що у сідлі такий комонник, інакше зупиняв би Орла.

— Сокола, — поправила Чорна.

— Чи то пак Сокола. Я міг би пристати до нього збоку і зняти княжну собі в сідло. А так завдав, бач, болей. І немалих, напевне.

— Та ні, — заспокоює Чорна. — Все обійшлось гаразд. І болі всі минули. Це няня не велить вставать, а я така вже, що й в сідло.

— Правда? — всміхається Олег. — Я рад, княжно. Я дуже рад за тебе! От тільки... шкода тільки, що не зможу поїхати з тобою на лови.

— Князь поспішає?

— Так. — Олегові хотілося сказати правду, хотілось признатися, що він седмицю й дві згоден побути в Чернігові, та батько її не хоче того. Але він утримує себе від спокуси. — Мушу поспішати. Діла княжі кличуть до Києва.

Здивована й налякана навіть, Чорна не зводить з нього очей.

— А як же... а як же я? — щиро й наївно питає Олега. — Адже хозари прийдуть сюди. Я знаю: вони обов'язково прийдуть. І з великою раттю. А татусь не зможе захистити мене. Ні, ні, сам він не зможе!

Олег ловить на собі її благальні погляди і чує, що губиться, не дасть собі ради... Як, вона певна, що він захищатиме її від хозарів? Але ж чому? Звідки у неї така певність? Невже він сам пообіцяв їй ще тоді, у лісі? Так, здається ж, не було такого. І з князем не говорили про це. Бо князь все одно не погодився б. Швидше хозарам віддав би доньку, ніж погодився б скористатися його допомогою.

Значить, вирішено: не з ним — з княжною треба мати справу. І діяти таємно, за спиною у Чорного.

— Якщо княжна, — сказав він піднесено, — справді дозволяє взяти її під захист, я не

тільки Київ — усю Слов'янщину підніму проти хозарів!

— Мій княже! — обрадувалась дівчина. — Не те що дозволю, — прошу. Повір, мені їх страшно, тих хозарів. У них велика рать, а Чорни, крім батька, нікому тут захистить.

Олег не чекав такої раптової згоди, такого щасливого здійснення його намірів і тому не вірив якийсь час, що Чорна справді просить взяти її під захист, що він коли не виграв, то має виграти одразу дві звитяги: єднання з сіверянським князем і княжну. Обрадуваний і нерішучий, мовчки всміхався відданій йому дівчині, потім підвівся і, схиляючи перед нею свою непокірну голову, клятвено став на коліна.

— Спаси біг, красуне. За честь таку життя не пошкодую, а ворогу покривдити тебе не дам!

— Значить, лишаєшся? — і зовсім зраділа Чорна, пробуючи підвестися й сісти в постелі.

Але князь спинив той рух і обережно поклав її на місце.

— Моя красуне! — схилився він над дівчиною. — Зі мною ж тільки ватага. А дружина у Києві. Та й не можу я ждати тут хозарів. Я пильнуватиму їх на кордонах, можливо, з Ольжичів. А ти...

Олег задумався на мить, потім згадав щось і швидко, поспіхом навіть зняв із мізинця брильянтовий перстень.

— Візьми сей перстень іменний і коли що — з гінцем надійним в Київ присилай. Або й у Ольжичі. Се буде знак: „Я в небезпеці, поспішай".

Олег узяв її тендітну руку і обережно, як здалося княжні, несміливо навіть надів того персня на палець.

— Бережи його, — сказав тихо і ніжно. — І себе бережи. А я в Чернігові ще буду.

Посидів якийсь час, милуючись дівчиною, її пишною, на диво розквітлою од радощів і збентеження вродою, потім схилився ще нижче і, торкнувшись устами гарячої, як вогонь, ланити, мовчки вийшов із ложниці.

Княжна не бачила, коли він зачинив за собою двері, не чула, коли завмерли його кроки. Щаслива й присоромлена, склепила повіки і, затамувавши подих, прислухалася до солодкого трепету власного серця. Потім вловила краєчком вуха тишу, розплющила очі і, помацавши рукою гаряче ще місце на ланіті, спитала чи то у тиші теремної, чи то в самої себе:

— Боги, невже оце і є вона — любов?

XX

Старійшини

Висока і світла гостинна зала могла вмістити мало не всіх начальних дружинників землі Сіверянської, одначе князь запросив сьогодні тільки визначних, найбільш державних і прославлених. Переважали, звичайно, чернігівці, і все — мужі ратні. З окольних градів і городищ прибули лише тисяцькі, найбільш впливові старійшини та кілька посадників, в основному з острогів, що мали надійні рови, високі земляні вали та стіни з заборолами.

Пустота призначеної для дружинних нарад гостинної, а надто підбір радних, не могли не викликати певних підозр і навіть нашіптувань, видимих і невидимих нарікань. Та князь лишався непохитним. Усівшись на столі, оглянув купками розкиданих сіверян і, виждавши, поки запанує тиша, звернувся до них із словами:

— Братіє дружинники, хоробрі мужі землі Сіверянської! Кланяюсь вам на сім знаменнім зібранню, під сею прадідівською крівлею, у стольнім граді Чернігові. Бажаю бути здравими і бадьорими духом як нині, так і прісно.

Князь уклонився на всі три сторони, оглянув ще раз своїх радників і перейшов безпосередньо до справ.

— Діла державні і народні змусили мене зібрати вас сюди з усіх окольних городищ і раду врадити велику. А радитись нині є про що. Невеселі часи настали, братіє, для землі Сіверянської. За Доном з'явилися полчища печенігів. Вовчими зграями гасають вони по степах, в ліси навіть проникають, шукаючи собі втіхи і легкої наживи. Не одне городище слов'янське вогнем узялось уже в Подонні, ба навіть на Дінці. Буйні вітри, стрибожі внуки, що день, то більше приносять з собою запахів згарища, сих невтішних вісників горя народного. В завиваннях нічних чую я зойки братів наших. Плач і стогін іде по землі Сіверянській. І, опріч нас, братіє, нема кому боронити її мир, її благодать.

Радні затамували подих, слухають свого князя уважно і думно.

— Та біда не одна ходить, а з дітками, — говорив Чорний, відчувши, що він заволодів увагою радних. — Хозарський каганат, що двісті літ брав із нас данину і зобов'язувався оберігати народ і землю Сіверянську від вторгнення чужинців, нині не тільки не виконує повинностей своїх перед Сіверянщиною, — сам готується піти на нас походом ратним.

У гостинній почувся спершу шепіт, далі — густий і невдоволений гул, так ніби бджіл розворушив хтось у дуплі; зрештою, котрийсь із радних не витримав і крикнув на всю залю:

— Каган — проти нас походом? Не може того буть! Звідки у князя такі вісті?

Чорний підніс руку, закликаючи присутніх

у гостинній до порядку.

— Градські люди знають, — сказав спокійним голосом, — що днями в Чернігові були нарочиті мужі Ітилю. Вони так і заявили: або я віддам за кагана доньку свою Чорну, або хозари підуть на Чернігів походом ратним.

Між радними пронісся подив, чулись приглушені вигуки: „Як, отой бридкий хозарин хоче узяти собі Чорну? Силою хоче узяти Чорну?"

Обурення ширилось і наростало, як передгрозовий шум у лісі. І князь відчув неабияку радість у серці. Але не задовольнився успіхом — вирішив скористатися настроєм радних і підкинути у вогонь ще сухішого хмизу.

— Якщо мужам дорога честь землі Сіверянської, якщо вони визнають ще свого князя, їм лишається одне: підтримати його в борні проти хозарів. Коли ж ні...

— Волимо стати під бойові хоругви князя! — крикнув котрийсь із радних.

— Честь княжни — це честь усієї Сіверянщини. Не дозволимо супостатам глумитися над нею!

— Не дамо! Не дамо! — закричали в один голос радні, стукаючи піхвами мечів об гулку підлогу.

Але рада на тому не скінчилась. З-поміж старійшини, які сиділи трохи осторонь від начальних мужів княжої дружини і спокійно розмовляли про щось, киваючи сивими, а то й білими, як лунь, головами, підвівся один — високий, плечистий — і, виждавши, поки стихне галас, сказав, звертаючись до Чорного:

— Се правда, княже: невеселі часи настали для землі Сіверянської. Криваві січі неминучі. І тому, хто жаждає постояти за честь землі і юної красуні, чимало поту доведеться втерти. Та нас, старійшин, цікавить зараз інше: як думає князь упоратися з двома такими численними і, треба сказати, валечними ворогами? Які сили виставить він супроти них? Адже ісполчатися треба буде, крім всього, одночасно.

Князь пригадав, що кілька днів тому точнісінько таке ж запитання поставив він Олегові, і той не переконав його тоді, що боротьба одразу проти двох численних і запеклих ворогів буде успішною. Так Олег збирався ж ісполчатися разом із Сіверянщиною, мав намір протиставити їм об'єднані сили! А він... Що він скаже оцьому літньому і мудрому в свої літа старійшині? Чим переконає його, досвідченого ватажка раті народної, що Сіверянщина зможе вистояти у січах і з печенігами, і з хозарами?

Якийсь час панувала вкрай невигідна для Чорного тиша. Князь розумів, що треба щось сказати, що мовчання зараз, як ніколи, згубне, але спасенна думка утікала від нього, ніяк не хотіла спливати на язик.

— Я для того зібрав вас на раду сю, — знайшовсь він нарешті, не розуміючи ще, вдало чи невдало відповів старійшині. — Ми разом мусимо поміркувати, як захистити народ і землю Сіверянську від асійців.

— Але ти наш князь, — не погоджувався старійшина, нащадок тих древніх сивобородих старців, які вершили колись долю землі на гучних всенародних вічах, — ти перший повинен був подумати про долю сіверян і Сіверянщини.

Чорний розгнівався — його допекли-таки.

— У князя є думка! — вигукнув на всю гостинну. — Але він хоче знати і думку найславетніших мужів землі Сіверянської.

Це була достойна і разом з тим несподівана відповідь. Гостинна стряслася від схвальних вигуків, які покрили всі інші розмови і піднесли князя на належну височінь.

— Перша з них, — підбадьорився Чорний, — множити й надалі княжу дружину. Віднині вона повинна стати достойною суперницею наших ворогів — і чисельністю, і хоробрістю своєю.

І знову почулися схвальні вигуки начальних мужів, а старійшини ще дужче насторожилися, чекали, що нового скаже їхній князь.

— Проте одна дружина не зможе упоратися з асійцями, — продовжував Чорний, розгадавши думки старійшин. — Їй потрібна поміч. І поміч сю чекаємо од вас, — звернувся він до сивобородих старців. — Народне ополчення мусить виступити супроти хозарів.

Радні притихли на якусь мить — чи то розмірковували над висловленими князем думками, чи сумнівалися в них. А Чорний побоювався тієї тиші і певний уже був, що не тільки старійшин, дружинників не переконав своїми доводами.

— Може, князь розкаже, як він мислить собі ратні походи наші — чисельної дружини і чисельного ополчення? — знову запитав старійшина. — Де і як зустрінемося з хозарами та печенігами?

Чорний не роздумував — що-що, а це він раніш обміркував і міг говорити тепер докладно, ба навіть охоче.

— Хозари підуть прямо на Чернігів — се безперечно. Тут з ними і буде у нас січа. Нападу слід сподіватися раптового і невдовзі. Ось чому сили треба зосередити в Чернігові, та якомога швидше. Доки гуртуватиметься дружина,

тисяцькі зберуть народне ополчення і приховають його в острогах посадницьких, а найбільше — в Чернігові. В разі потреби, рать ополченська залишить остроги і вдарить хозарам у спину.

Доки князь малював перед радними картину майбутнього всенародного рушення, старійшини перекинулися між собою кількома словами і, прийшовши, видно, до згоди, наготувалися перечити Чорному. Хоч честь княжни справді-таки є честю всієї Сіверянщини, хоч хозари й підуть перш за все проти Чернігова, — старійшинам не подобалося все-таки, що князь зводить боротьбу з асійцями лише до захисту Чернігова і своєї доньки, що він збирається чекати хозарів за Чернігівським валом і ні словом не обмовився про припинення розбою на Дону і Дінці. А там живуть їхні родичі — сіверяни. Хозари тільки збираються напасти од нестерпної муки. Але князь — батько Чорни, і їм, старійшинам, незручно докоряти йому за батьківські почуття. Проте й погодитись не можуть, бо таке рішення рятує князя і не рятує сіверян.

— Піти до народу ми підемо, — здалеку почав той же широкоплечий старійшина. — Та чи піде на се народ.

— Як так? — насторожився Чорний, злякавшись того натяку.

— А так, — посилив голос і старійшина. — Сіверяни звикли говорити про такі речі на всенародних вічах. Без речниці віча вони можуть і не піти за князем.

Чорний зблід: саме його, всенародного віча, боявся він нині. Адже воно коли ще вимагало захисту Подоння. А що він зробив для того захисту? Чим похвалиться перед сіверянами? Тим ополченням, що вислав для ока? А вони запитають, обов'язково запитають. І можуть зректися угоди, можуть не піти за своїм князем. Або примусять іти проти печенігів. І так може бути. Тоді... Ні, ні, віча скликати не можна, коли-коли, а зараз не можна!

— Не до народних віч тепер, — якомога спокійніше відповів Чорний. — Хозари ось-ось будуть під стінами Чернігова.

Проте старійшин таке пояснення не задовольнило. Навпаки, вони вловили в ньому тінь нещирості і ще тісніше ополчилися проти Чорного.

— Се не відповідь, княже! — вигукнув один із них, сього разу молодший. — Зібране в Чернігові віче уже і є готовим на ратні діла ополченням.

Князь хотів заперечити, хотів послатися на можливі незгоди, суперечки, та побоявся видати себе і прикусив язика. Старійшини скористалися тим і ще тісніше об'єдналися навколо широкоплечого.

— Повторюємо, княже, — заявили вони рішучіше, — на се повинна бути ухвала віча. Без неї народ не піде з тобою проти хозарів — такий закон у сіверян, такий їх звичай!

— Тоді я обійдусь без ополчення! — кричав уже Чорний, роздратований упертістю старійшин. — З дружиною виступлю проти хозарів!

— Воля твоя, княже, — відповіли на те старійшини й повільно стали виходити з-за столу. Чорний збагнув, що погарячився, але спинити було вже пізно. Та й не міг він побороти в собі княжої гордості.

XXI

На ловця і звір іде

Амбал ніяк не міг довідатися, про що йшла мова на раді начальних мужів. Дружинники, єдині свідки тих розмов, навіть під п'яну руку не проговорилися. А тверезими і поготів. Тверезими вони взагалі не хотіли розмовляти з ним, хозарином і холопом княжим.

Та це не спиняло валечного асійця. Навпаки, розпалювало в ньому бажання проникнути в таємниці княжого двору, розвідати, які рішення прийняла рада. Адже щось важливе було там, коли оберігається від сторонніх. Та й що то за ключник, який не знає таємниць, княжого вогнища.

(Далі буде)

ПЕРЕД СВЯТОМ РОКОВИН
Лесі Українки і Ольги Кобилянської
набудьте собі книжку

ТРИ СИЛЬВЕТКИ

В цій книжці широко описано про життя і творчий шлях кожної. В додатку є про Марка Вовчка. Поручаємо „Три сильветки для прочитання членкам, для тих, що будуть готовити реферати, для спільного читання на вечорах.

Цю книжку опрацював кілька років тому проф. Леонід Білецький. До редакції „Промінь" звертаються поодинокі читачі за інформаціями за подібними матеріялами. Щиро поручаємо її всім зацікавленим

Ціна її $1.50.

Замовляйте
"PROMIN"
P.O. Box 3551, Sta. B.
Winnipeg, Man.

ENGLISH SECTION

JOHN STEINBECK AND UKRAINE

by OL'HA WOYCENKO

In his documental publication **Neperemozna Ukraina** — a book on Ukraine under the Soviets (published by the Ukrainian Canadian Committee, Winnipeg, 1950), the author, Danylo Lobay, comes to an optimistic conclusion that the seemingly forceful elements of oppression and domination are not strong enough to crush the spirit and vitality of the people; nor are they powerful enough to deprive them of their individuality; nor their aspirations for freedom. In the concluding lines of his book, Mr. Lobay writes (quot. in free translation): "Moscow hasn't the power to deprive the Ukrainian people of its national identity. It failed to enslave Ukraine spiritually even at a time when it succeeded to enslave it physically... Ukraine is unconquerable..."

We arrived at the same conclusion after reading **A Russian Journal** by John Steinbeck (published by the Viking Press, New York, 1948) although, in comparison to Mr. Lobay's work, this is a book in an absolutely different category, totally unlike in manner and style, and with an entirely different objective. But, before we go on, a brief note on the author.

John Steinbeck has been a leading figure in American letters for many years. His works such as „Tortilla Flat," "Of Mice and Men," "The Grapes of Wrath," "The Long Valley," and others have stimulated and inspired his readers for several decades. His latest book "Travels With Charley" is a current best seller — highly acclaimed by critics and readers at large.

In October 1962, Mr. Steinbeck was awarded the Nobel Prize for Literature by the Swedish Academy of Letters.

In honoring Mr. Steinbeck with the prize, the Stockholm Academy declared that "among the masters of modern American literature who have already been awarded the prize — from Sinclair Lewis to Ernest Hemingway — Steinbeck more than holds his own, independent in position and achievement."

Mr. Max Freedman in his article on Mr. Steinbeck (Winnipeg Free Press, October 27, 1962) wrote as follows: "... all Steinbeck's works are of good repute; he has known how to console and how to inspire; he has made humor the smiling ally of reform; and now he stands among the masters of world literature."

**
*

In the late summer of 1947, John Steinbeck and his friend, the renowned photographer Robert Capa, visited U.S.S.R. Their objective was "a trip that would avoid the mighty and concentrate on the ordinary man and woman, that would avoid political discussion and editorial comment and try to limit itself to an examination of how people live, what they eat, how they spend their time, what they think — in short, what they are like... the travelers saw not only Moscow and Stalingrad... but they traveled through the countryside of the Ukraine and the Caucasus." As a result a book was published, entitled **A Russian Journal**, thickly illustrated with pictures taken during this trip by Mr. Capa. Although there are some terminological shortcomings in some parts of the book, as well as certain inaccuracies, especially when dealing with Ukraine, we feel it is one of the best accounts of Ukrainian post-war life recorded and interpreted by a non-Ukrainian.

Also the author, faithful to his original idea, intentionally avoids political discussions or comments, although it is obvious that he as a writer, with his keen sight and penetrating mind, fully grasped the tragic and grim reality under Stalin. This is quite evident throughout the book.

The travelers' first steps in Ukraine were in its capital. And here are a few excerpts referring to Kiev and its vicinity:

"... we were over the flat grainlands of the Ukraine, as flat as our Middle West, and almost as fruitful. The huge bread basket of Europe, the coveted land for centuries, the endless fields lay below us, yellow with wheat and rye, some of it already harvested...

"We seemed to fly endlessly over the flat plain. But at last we came to the Dnieper, and saw Kiev, on its cliff above the river, the only eminence for many miles around...

"Everyone had told us it would be different once we got outside of Moscow, that the sternness and tenseness would not exist. And this was true. On the airfield we were met by a number of Ukrainians from local Voks (writers' union — O. W.). They were laughing people. They were more gay and more relaxed than the men we had met in Moscow. There was an openness and heartiness about them. They were big men, nearly all blond, with gray eyes. They had a car ready to drive us into Kiev."

A description of Kiev follows:

"It is much older than Moscow. It is the mother of Russian cities (sic! the author apparently meant Rus' — or Eastern Slavic — cities — O. W.). Seated on its hill

beside the Dnieper, it spreads down into the plain. Its monasteries and fortresses and churches date from the eleventh century...

"On the way to our hotel we noticed, as everyone does, that the Ukrainian girls are very pretty, mostly blond with fine womanly figures. They have flair, they walk with a swinging stride, and they smile easily. While they were not better dressed than the women of Moscow, they seemed to carry their clothes better.

"Although Kiev is greatly destroyed while Moscow is not, the people in Kiev did not seem to have the dead weariness of the Moscow people. They did not slouch when they walked, their shoulders were back, and they laughed in the streets. Of course this might be local, for the Ukrainians are not like the Russian; they are a separate species of Slav. And while most Ukrainians can speak and read Russian, their own language is a language apart and separate, nearer to the Southern Slavic languages than to Russian. Many Ukrainian words, particularly farm words, are the same as in Hungarian, and many of their words are duplicated in Czech, rather than in Russian. (A questionable statement which could be referred to Western Ukraine so called Transcarpathian dialects only — O. W.).

Steinbeck goes on to describe his luncheon meeting at the Intourist Hotel with his Ukrainian hosts — members of the writers' union; their conversation, and their curiosity about the American way of life in all its aspects, e. g. economy, culture, politics; his meeting with A. Korneichuk and others.

The author writes about the still evident destruction of the country during the last war:

"Every piece of machinery in the Ukraine has been destroyed or removed, so that now, until more can be made, everything must be done by hand. Every stone and brick of the ruined city must be lifted and carried with the hands, for there are no bulldozers. And while they are rebuilding, the Ukrainians must produce food, for theirs is the great granary of the nation.

"They say that in harvest time there are no holidays, and now it is harvest time. On the farms there are no Sundays, there are no days off.

"The work ahead of them is overwhelming..."

Visits to two collective farms are vividly described by Steinbeck. He refers to them as "farm villages". Both farms are named after the poet Shevchenko, although they are separate from each other and miles apart. He writes about the rebuilding going on in the villages:

"New houses were springing up, and since it was harvest time, the houses were built before and after work, and even at night, by the light of lanterns. Men and women worked together to build their little houses. The method was invariable: they built one room and they lived in it until they could build another room..."

The author goes on describing the interior of these dwelling places:

"And since these people lost everything, the bedding is whatever they can get now. Pieces of rug, and sheepskin, anything to keep them warm. The Ukrainians are a clean people, and their houses are immaculate..."

And how idyllic is the following scene with the beekeeper:

"We moved on to a flowered meadow where there were hundreds of beehives, and a little tent where the beekeeper lived. The air was filled with the soft roar of bees working in the clover of the meadow. And the old bearded beekeeper came walking rapidly toward us, with nets to put over our faces... The old beekeeper opened his hives and showed us the honey. He had been a beekeeper for thirty years, he said, and he was very proud. For many years he had kept bees without knowing much about bees. But now he was reading and studying... Then he took us into his little tent and closed the flaps, and he cut great slices of the good black sour rye bread of the Ukraine, and put honey on it, and gave it to us to eat. The deep hum of the bees came from outside..."

Then in detail the author describes the hospitality extended to him by these industrious and kind village people. Steinbeck admits that the people went out of their way to royally treat him and his friend, but he also adds: "They put on the same kind of show a Kansas farmer would put on for a guest. They did the same thing that our people do, so that Europeans say "The Americans live on chicken." He further relates as follows:

"They really put on a show for us. They came dirty from the fields, and they bathed and put on their best clothes, and the women got out from the trunks headcloths that were clean and fresh. They washed their feet and put on boots, and they put on freshly laundered skirts and blouses. Little girls collected flowers and arranged them in bottles... And delegations of children from other houses came in with water glasses, and plates, and spoons... In the kitchen women put on a show too. The fire roared in the new white oven, and the flat cakes of good rye bread were baking, and the eggs were frying, and the borscht bubbling... In one corner of the parlor, which is the communal room, there was an icon, a Mary and Jesus, framed and gilded, under a canopy of handmade lace...

"The host was about fifty, with high cheekbones, and blond hair, and wide-set blue eyes. His face was weather-beaten... His face was drawn as though somewhere he had received a terrible wound.

"At last the meal was ready. Ukrainian borscht, which is a meal in itself, and hard fried eggs with bacon, fresh tomatoes and fresh cucumbers and sliced onions, and the hot flat cakes of sweet rye, and honey, and fruit, and sausages, were all put on the table at once. And then the host filled the glasses with pepper vodka, a vodka in which pepper grains have been soaked so that it has an aromatic taste... The mother of the family made the first toast. She said, "May God bring you every good." And we all drank to her. We ate hugely, and it was very good..."

And here is a harvest scene:

"We went out to a threshing machine in the fields

where the battalions of people were working with wheat. It was a very large farm, and all over in the distance we could see the people working with scythes, for there were only one small reaper and one small tractor on this farm. Most of the grain was being cut by hands and bound by hand. The people were working furiously. They laughed and talked, but they never paused in their work..."

Steinbeck portrays an evening in the "village club house" where performances are held on an improvised stage. The house is equipped with other meager recreational facilities. He noticed that girls outnumbered boys at the club's gathering — the latter were killed during the war. The author was amazed at the energy of the girls, after working in the fields since daybreak, they were capable of recreational activity and dancing all night.

Mr. Steinbeck dwells on an interview he had with an editor of a "Ukrainian literary magazine," the difficulty they had in understanding each other, and some of the provocative problems which were discussed, especially in reference to a play by Simonov **The Russian Question.**

Mr. Steinbeck concludes his part on Ukraine thus:

"Our time in Kiev was up... The people here had been most hospitable, and most kind and generous, and besides that we had liked them very much. They were intelligent, laughing people, people with a sense of humour, and people with energy. In the ruins of their country they had set out doggedly to build new houses, new factories, new machinery, and a new life. And they said to us again and again, "Come back in a few years and see what we will have accomplished." "

There is no doubt that Mr. Steinbeck caught the undying spirit of these courageous and industrious people, and justly portrayed them in his most unusual and fascinating book. And when in 1962 Steinbeck was awarded the Nobel Prize for his whole literary output, perhaps, the book under review, with its chapters on Ukraine, contributed to this high literary distinction.

AN APPEAL FOR ACTION

On open letter to all our readers from **The Honcharenko Committee,** 423 Jefferson St. N. E., Minneapolis 13, Minn., U.S.A.

Dear Friends:

Your attention is called to a Ukrainian-American patriot and Greek-Orthodox priest with world renown recognition, the Reverend Agapius Honcharenko (1832-1916). Reverend Agapius arrived in the United States January 1, 1865. In spite of the fact that he is considered one of the first Ukrainians to come to America, in spite of the fact he was the first to use the Ukrainian language and ideas in his paper, "Svoboda-Liberty" almost a century ago, was instrumental in helping Secretary W. H. Seward in the Alaska Purchase, printed for him, The Alaska Herald, etc., etc., he unfortunately is still almost unknown to Americans and Canadians of Ukrainian descent; his former fifty acres of historical land which he proudly named **Ukraina** near Hayward, California are not in the hands of Ukrainians, their friends. Honcharenko and his wife's historical graves on the **Ukrainian Heights** can hardly be visited by anyone[1]). The name **Ukraine** was discarded by the new owners who use the land for pastures. His historical house in which he wrote articles, newspapers, books, against Russian tyranny — is a shambles today. His library and books were burned in 1956. His beloved cave, the famous Pechera in which the old Priest prayed daily for the persecuted Ukrainians, is covered with bushes and grass. The crosses on his and his wife's Albina are broken. The present day owner does not allow visitors to fix them. A few of the Ukrainians of San Francisco that knew the Reverend Honcharenko are too old to help.

It is therefore the wish of this Honcharenko Committee to ask you to write a letter to the Landmarks Committee at Oakland, California and ask them to buy the formerly owned by Honcharenko land from present owner and to establish a public park on it named "Ukraine," as it was called by Honcharenko for 47 years or to name it the **Reverend Honcharenko Park.** The address of the committee is:

Mr. Richard F. McCarthy, Chairman of Historical Landmarks, State of California, 404 Financial Center Building, Oakland, California, U.S.A.

Write soon; tell your friends to write. Because the present-day owner of that land refuses to sell it to Ukrainians, because there is a possibility that he wishes to remove the Honcharenko's remains and obliterate the historical remnants of the first Ukrainian settlement in California, it is paramount that you write immediately to the above committee begging them to preserve the Honcharenko land. Your Bishops, your Priests, your clubs, and all your friends should be invited by you to do likewise. Don't postpone — do it now. If you care to send us the copy of your letters, please do so.

Theodore Luciw

МОЛОДІ ДРУЗІ „ПРОМЕНЯ"

Бути молоденькою приятелькою „Променя", це значить бути ідейною, національно свідомою українкою. Це почесна назва, що заслуговує на окрему увагу в наших часах.

А оце світлина Настуні Бачинської з Міннеаполіс. В листі, що поміщений у „Промені" ч. 2 з лютого знайдемо її короткі ще життєві дороги. Ними вона прийшла до чудового джерела національної свідомости та вивчення рідної мови і письма. Прийшла сама, ведена рукою Провидіння. Настуня народилась в Канаді, тут і виростала, а в Міннеаполіс працює — там ще є й сестра її та брат.

Листи Настуні до редакції „Променя" молодечо радісні. Вона завдячує своє знання рідного письма, мови та все інше з українського світу учителеві української школи в Міннеаполосі, п. Теодорові Григорчакові, який не одну молоду українську людину вивів на „тихі води на ясні зорі", живучи ще у Бразилії. А тепер ось таку працю веде і в Міннеаполісі.

Настуня читає українські часописи — „Український Голос", „Життя і Школа", „Вісник", а також „Промінь", співає в церковнім хорі, гарно пише і складає жертви на народні цілі. Обіцяє літом приїхати до Вінніпеґу та відвідати редакцію „Променя", погуторити з його редакторкою. Чудова думка та прегарні бажання. Її зустріне редакція „Променя" з теплом і щирістю і щоб це тепло, ще більше огрівало й освічувало Настуні дорогу до всього, що рідне, славне і величне.

Настуня Бачинська

ЖІНОЧЕ ТОВАРИСТВО ПРИ КОЛЄҐІЇ СВ. АНДРЕЯ У ВІННІПЕЗІ

Дня 11-го грудня, 1962-го року, Жіноче Товариство при Колеґії Св. Андрея відбуло свої Річні Збори, на яких вибрано слідуючу управу:

Анна Фіґус — голова, Зеновія (Савчук) Харовська — заст. голови, Леся Кирилюк — секретарка, Анна Новосад — касієрка, Соня Мандзюк — членка заряду, Ольга (Дмитрів) Скеґар — культурно-освітня референтка, Кароля Романик — пресова референтка, Лелія (Таська) Кейпер — соціяльна референтка. Контролєрки: Іванна Венсел (Савчук), Іванна Тостоварик (Неґрич).

На протягу останнього року (1-го грудня, 1961 — 30-го листопада, 1962) Товариство допомогло студентам при влаштуванні: Андреївського Вечора — 13-го грудня, 1961 року.; Бенкет Студентського Товариства Іларіона при Університеті, — 24-го лютого, 1962 р. При цій оказії Товариство подарувало кожному абсольвентові Молитовник „Віра"; Закінчення Академічного Року Колеґії Св. Андрея — 1-го травня, 1962 р.

На одних із сходин Товариства, 22-го листопада, 1962 р. — промовляла й висвітлювала світлини з Гонґ Конґ — панна Гилда Таська.

Заходами Товариства, 7-го квітня, 1962 р. був влаштований базар, дохід з якого призначено на Колеґію Св. Андрея.

Товариство також перевело кампанію між своїми членками на Будівельний Фонд Колеґії.

До цього часу Товариство передало на Фонд Будови Колеґії — $5,000.00.

ЗАСЛУЖЕНЕ ВІДЗНАЧЕННЯ

На річних загальних зборах 3 березня 1963 р. був схвалений внесок надати звання почесного члена громади церкви св. Покрови, вдові по бл. п. Петрові Архангельському добродійці Марії Миколаївній Дубняк-Архангельській. Це почесне звання вповні заслужене, багато років співпраці як помічниці о. Петра на всіх ділянках церковно-громадської праці при парафії як то: помічниця настоятелю о. Петрові в Богослуженнях, одна з організаторів і співачка церковного хору, одна з організаторів і помічниця в рідній школі, засновниця і активний член сестрицтва при церкві, та виконувала багато ріжних обовязків канцелярійно-технічних при громаді. Крім цього, чи не найбільше полонила нашу громаду своєю культурністю і сердечністю, чеснотами та ласкавістю. Вона віддана своїй Українській Православній Церкві та насправді є добродійкою в повному розумінні цього слова і доброю матір'ю для всіх у громаді і поза нею. За це все добродійка Марія Дубняк-Архангельська одержала найвищу нагороду в громаді церкви св. Покрови на схилі літ своїх як трудженниця — почесне членство в нашій громаді.

Бажаємо добр. Архангельській багато літ, кріпкого здоров'я і всього добра.

Марія Степова

Чи ви вже вислали вашу передплату на 1963 р.? Погляньте на наліпку. Там зазначено коли кінчиться ваша передплата. Не чекайте на упімнення. Зробіть це сьогодні.

Відділ для дітей

ПОДАРУНОК МАМІ

Я зірвала в полі
Дзвоник голубий,
Принесу в дарунок
Мамі дорогій.

Його на суконці
Мамі приколю,
Бо найбільше в світі
Маму я люблю.

Т. Волгіна

СТОЛЯР

Я тепер щодня майструю —
То пиляю,
То гемблюю,
Бо столярну я роботу
Дуже полюбив.
Я для маминого фото
Рамочку зробив.

А. Александрович

Рабіндранат Тягоре*)

Письменник

*) Далеко на сході в полудневій Азії живе нарід індусів, який має великого поета Рабіндраната Тагора. Цей поет полюбив щиро маленьких діточок за їх невинні, чисті серця. Полюбив їх і зрозумів так, як ніхто інший з поміж поетів. Він написав багато прекрасних поезій з життя діточок.

Ти кажеш, мамусю, що тато пише багато книжок, але я зовсім не розумію, що він пише. Ось він читав тобі цілий вечір і невже ти дійсно зрозуміла, що батько вичитав?

Мамочко, які чудові казки ти уміеш розповідати!

Чому тато не може писати таких казок? Невже він ніколи на чув від своєї мами про русалок, великанів, царівень? Чи він усі казки забув?

Часто пишучи, тато спізнюється на купання і тобі доводиться йти і кликати його без-

ліч разів...

Ти чекаєш на нього, розгріваючи йому сніданок, а він усе пише і забуває, що ти на нього ждеш? Тато завжди бавить ся книжками. Коли я деколи хочу погратися в татовій кімнаті, ти приходиш і кличеш на мене: „Що за неслухняна дитина!"

Аби я зробив хоч не великий шум, ти зараз кажеш: „Хіба ж ти не бачиш, що тато працює?"

Що за втіха татові все писати та й писати?

А чому ти гніваєшся на мене, мамочко, коли я беру перо або олівець і починаю писати на татовій книжці букви „а", б, в, г, ґ, д, е"... Я ж пишу так само як і тато! А йому ти ніколи нічого не кажеш!

В той час, як тато псує так багато паперу, ти неначе цього й не бачиш, мамо.

А я тільки візьму невеличкий клаптик паперу, щоб зробити з нього човник, ти зараз кажеш: „Хлопчику, який же ти впертий!"

А чому ти нічого не кажеш, коли тато псує листки за листками доброго паперу, забруджуючи його чорними значками з обох сторін.

КОНВАЛІЇ

Що за пахощі у гаї,
Що за квіти у траві?
Білі-білі та духмяні,
Повні запахів весняних
Ніжні квіти лісові.

То ж від них так гарно в гаї,
То ж від них така краса.
Глянь — перлинками звисає
З них ранковая роса.

В квітах-чашечках настої,
Їх комашки рад оп'ють.
Гарно в лісі, як весною
Скрізь конвалії цвітуть!

Надія Приходько

ВІЄ ВІТЕР

Віє вітер весняний
Мчить понад полями,
Ми усі в цей день ясний
Вас вітаєм, Мамо.

І по горах, і в долинах
Дітвора співа для мам.
Скрізь вітальна пісня лине,
Ми її даруєм вам!

Вам бажаєм, дорогі,
У веселе свято:
І здоров'я, і снаги,
Й радощів багато!

Л. Горіловський

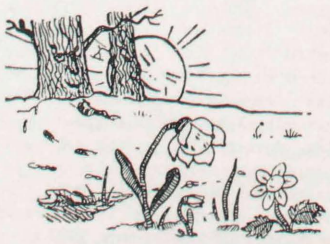

ПРИ ГРОМАДСЬКІЙ РОБОТІ

До поправок

З певних технічних причин в ч. 4 „Променя" на стор. 24-тій і 26 були помішані колонки, слідуючих матеріялів, які поміщуємо знов у цім числі: „Святочні сходини" Мензі, Ман. і „Свято Героїнь" — Торонто. Зі стор. 26 звіти відділів, Форт Вілліям, Вернон і Кадворт ст. 28.

В поезії Лариси Мурович „Я жду весни" в четвертій лінійці згори має бути: **Надій ясні коралі.**

З промови Є. Козяр ч. 3 у виказі голов Союзу пропущено імя пані **Доці Яндової.** Також замість М. Свистун, має бути пані **Ольга Свистун.**

СВЯТО ГЕРОЇНЬ

Комітет Українок Канади
Відділ Торонто.

В неділю, 10 лютого ц. р. відбулося традиційне Свято Героїнь, в залі Українського Дому, вул. Крісті 83-85.

Відкрила Свято заступниця голови відділу, пані С. Проців, підкреслюючи значіння цього свята і запросила присутніх вшанувати память тих жінок, що життя своє поклали за Україну, повстанням і однохвилинною мовчанкою.

Мистецька програма почалася виступом скрипальним п-і М. Гробельської, яка виконала арію Баха і віоліновий концерт Мендельсона, при акомпаніяменті п. З. Лавришина.

Добре нам знане й симпатичне тріо сестер Дубляниць відспівали дві пісні: „Карпатські Січовики", муз. Китастого і „Від синього Дону" — М. Гайворонського. Акомпаніямент п-і М. Кравців-Барабаш.

Вірш О. Теліги „Засудженим" задеклямувала п-і Е. Менделюк, з глибоким відчуттям його драматизму.

Пан А. Сорока відспівав „Псальм Давида", муз. С. Людкевича і „О, воленко" — А. Бобикевича. Акомпаніямент п-і Голинської.

Відома письменниця і поетка, п-і Л. Мурович виголосила реферат про активну участь жінки-українки в боротьбі за нашу Батьківщину. Закінчила закликом до обєднання і занехання партійних розходжень, бо наша одинока ціль це — Соборна Україна. Доповідь мала великий успіх.

П-і С. Федчук відспівала „І все таки до тебе", на слова Л. Українки, муз. Мога і „О, не сійте сніги", на слова Олеся — А. Бобикевича. Акомпаніямент п-і С. Жовнір-Клос.

П-і Т. Прушинська-Ткаченко виконала на фортепіяні сонату ч. 101 Бетговена.

Останньою точкою виступили наші два хори — „Чайка" і „Арфа", які виконали, в супроводі смичкової оркестри — „Він", муз. Р. Мелян і „Українську баркаролю" — С. Людкевича. Диригував п. Л. Яблонський.

На закінчення, цей самий ансамбль відспівав „Ще не вмерла Україна", при участи оркестри. Мельодія лунала величаво і глибоко.

Треба признати, що цьогорічне Свято удалося, хоч і не всі організації відгукнулися на наш заклик — не вряджувати в цьому дні своїх імпрез.

Передовсім — дотримано до кінця урочистий тон Свята. Це — безперечно заслуга Програмового Комітету, з одного боку, а з другого — свідомости артистів, що створили програму, вповні відповідаючу величавості моменту.

В. Завадська, кореспондент секретарка

СВЯТОЧНІ СХОДИНИ

Мензі, Ман.

Дня 14-го лютого, відділ в Мензі відсвяткував вечерок в память Лесі Українки в домі панства Антона і Михайлини Чвалюк.

Пані М. Чвалюк прочитала реферат про життя і творчість Лесі Українки, як також прочитала про життя Ольги Басараб та її трагічну смерть спричинену відвічними ворогами поляками у Львові. Не одному з присутніх а переважно жінкам покотились сльози, що так невинно впала жертвою за волю свого поневоленого українського народу одна з його вірних доньок.

По скінченню рефератів, пані М. Чвалюк запросила до вечері, де між нами гостив наш улюблений гість, посол Микола Мандзюк з Овкборн. По вечері переведено збірку на пресовий фонд для нашого журнала „Промінь" що принесла суму 9 дол.

Розалія Пелешок, секр. відділу

З ДІЯЛЬНОСТИ ВІДДІЛУ КОБИЛЯНСЬКОЇ У ВОЛЕЙ, Б. К.

Заходом жін. тов. відбувся 6-го лютого 1963 р. чайний вечерок в память 50-ліття смерті визначної поетеси Лесі Українки, при поважній участі членок. Всеч. о. П. Блажук відкрив вечір вступним словом. Присутні відспівали „О, Україно". Всеч. о. Петро пояснив, що і між жінками є герої, які боряться за кращу долю нашого українського народу.

Пані О. Боярчук перечитала цінний змістом реферат, пан Фелюшко перечитав поему з творів поетки, пан К. Боярчук познайомив присутніх з творами Лесі Українки, які є в бібліотеці Відбулось читання творів „Надія", „До натури", „Мій шлях", "Contra spem spero", „На роковини", „До фортепіяна" та інші. Потім жінки подали чай, де присутні членки провели час при столах на товариській розмові.

З гостини в новім домі п-ва Мамчурів, дня 24-го лютого 1963 р. церковна громада і жіноче товариство у Волей, Б. К. зібралися і улаштували п-ву Мамчурам гостинне прийняття з нагоди їх переселення до нового дому. Господарями були п-во Жучки, програму переводив пан В. Боярчук. Пан Боярчук коротенько щиро привітав п-во Мамчурів. Всеч. о. П. Блажук теплими словами привітав панство Мамчурів, в їх новім домі в імені громади, побажав їм многоліття, що присутні спільно відспівали господарям. Пан Мамчур, володіє чудовим тенором співає в церковнім хорі. Вітав п-во Мамчурів також пан Захарук голова громади і пані Бабюк заступниця голови жіночого товариства. Пані Жучок вручила їм дарунок від присутних гостей і побажала їм найкращих успіхів в їх життю.

Присутні жінки подали смачну перекуску і гості гарно і весело забавлялися продовжуючи свою програму піснями. Цей вечір буде для учасників милим спомином, що так гарно і весело провели у родинній і приязній атмосфері.

К. Б.

В 50-ЛІТТЯ СМЕРТИ ЛЕСІ УКРАЇНКИ І В ПОКЛОНІ СВОЇМ ГЕРОЇНЯМ. МОНТРЕАЛ, КВЕ.

Не поневолення гірка неслава
І не в ногах ворожих — каяття,
Їх ідеал — озброєна держава
Як неодмінне ствердження життя.
Яр Славутич

Третій раз зорганізоване жіноцтво Монтреалу і околиць на протягу останнього десятиліття громадно і з'єднано, склало поклін незабутнім героїням, що за Державність України життя своє в жертві принесли.

Перший раз відбулась така імпреза 1952 р., в Карпентер гал, другий раз минулого року в залі парохії св. Арх. Михаїла, а цей раз 3 березня в залі УНО. Обі академії були під патронатом СФУЖО. Святочний комітет очолювала голова СФУЖО п. Олена Залізняк. У цім спільнім святі взяли участь такі організації: Жіноча Ланка ім. Старицької-Черняхівської при осередку СУМ., Жіноча секція Союзу Держ. Гетьманців, Жіноче тов. ім. Лесі Українки при Тов. „Просвіта" на Пойнт Ст. Чарль, Ліга Українських Кат. Жінок з відділами: Василія Вел. в Лашін парохії св. Духа на Пойнт Ст. Чарль, парохії св. Йосафата, парохії св. Арх. Михаїла, парохії Успення Божої Матері. Марійська Дружина парохії св. Ів. Хрестителя, Об'єднання Жінок Ліги Визволення України, Організація Українок Канади ім. О. Басараб, Союз Українок Канади відділ Доньки України, Союз Українок Канади, відділ ім. кн. Ольги в Лашін.

Попередньої неділі, 25 лютого вислухано заупокійні Панахиди у церквах обох українських віровизнань. Обидві радіо-передачі: „Верховина" і „Голос Монтреалу", проголосили день, час і місце академії. Сценічне оформлення: на тлі палаючого зарева висить портрет Лесі Українки, оздоблений вишиваним рушником, а по боках його, гірлянди стилізованого винограду. Славний хор „Україна" стоїть у вичікуючій поставі, а п-ні Барабаш Софія, відчитує вступ не слово і з душі виголошеними думками, навіває поважний, святковий настрій, а згадуючи державний чин українських героїнь і їх духову провідницю, Лесю Українку, віддає шану їхній памяті однохвилинною мовчанкою, враз з публикою. Входить на естраду наш дорогий Маестро Нестор Городовенко і враз з хором приносить свій „княжий дар" — за словами п-і Барабаш в честь незрівняній і вічно, великій постаті, якою є Леся Українка, а саме: „Жалібний марш", муз. М. Лисенка до слів Л. Українки, „Складаємо присягу" — муз. С. Людкевича до слів М. Підгірянки. Домінуючою точкою кожної академії є святочна доповідь, яку пані Дарія Манило опрацювала солідно, тематично і стилістично. Виголошуючи з вичуттям духовості „к р и ц е в о г о, вогнено-палаючого" слова Лесі Українки, якої боєві гасла „перемога або смерть" чи „убий не здамся", були надхненими. Прелегентка зробила імпозантне враження. Фортепіянова гра була в трьох точках: Рапсодія — Брамса, Колискова — Якименка, Інтермеццо — Нижанківського, у виконанні піяністки Люби Жук.

Союз Українок Канади відділ Доньки України, засвідчив свою участь хоровими продукціями, що їх відспівав жіночий хор, під диригентурою Всеч. Протопр. о. В. Слюзара: „Гетьте думи" — слова Лесі Українки, муз. Білогруда „Ой одна я, одна" — сл. Т. Шевченка, муз Козицького, „Привіт Вітчині" — сл. І. Савицької, муз. М. Фоменка, „За волю вітчини" — сл. Колісника — муз. М. Фоменка. Новиною був виступ солісткисопрано, пані Валентини Кисленко від Союзу Укр. Канади ім. кн. Ольги в Лашін при аком. п. Квасницького Богдана. Дві пісні: „Нічка тиха і темна була" сл. Лесі Українки, муз. Ноги і „Спомин про рідний край" — сл. І. Багряного, муз. Гр. Китастого, відспівала солістка з музичною чіткістю і доброю дикцією. З черги виступ пані Людмили Левицької — шедевр декляматорського слова з твору Олени Теліги „Лист". Своєю рецитаторською обдарованістю, пані Л. Левицька вже нераз збагачувала красою наші імпрези. Програму закінчував дитячий хор, Жіночого тов. ім. Лесі Українки і під диригентурою п. В. Сенчія, що зложило в дарі своїй патронці дві пісні: „Ой не зникли золотії терни" — сл. Лесі Українки, Кантата в честь О. Басараб. Гарна і молодеча поява скромного, невеличкого ансамблю, з'єднала симпатію і признання слухачів.

Кінцевою точкою був сердечно сприйнятий виступ Драм. Студ. Гуртка ім. І. Котляревського, що на цій академії враз з членками Пласту, інсценізував поему Л. Українки „Грішниця". Героїня поеми п-а Попадинець Христя, сестра-жалібниця пані Чолій Марія, статисюк-декляматорки, п-а Ватман Богданна і п-а Максимків Ярослава. Завдяки невтомній праці сценічного мистця пана дир. І. Короля, монтреальська громада підкріпляє свої імпрези і юнацьким духом „Студ. Драм. Гуртка". Програмові точки заповідала пані Ірина Ґенгало. Декорації і технічну поміч виконав мистець п. В. Беднарський. Відспівано національний гимн „Ще не вмерла Україна!"

Марія Давидович

РОКОВИНИ ЛЕСІ УКРАЇНКИ ВОТЕРФОРД, ОНТ.

Жіноче т-во ім. Л. Українки у Вотерфорд по відбутих чергових зборах улаштувало роковини поетки Лесі Українки відповідною програмою що відбулась 4 березня. Програма, хоч і була скромна, але святочна. Вступне слово сказав Всеч. о. Ю. Цукорник. Під проводом Всеч. о. Цукорника жінки відспівали чотири пісні. Реферат про життя поетки прочитала голова т-ва, пані Анна Кіндрат. Кінцеве слово сказала пані Оробко.

Після програми членки т-ва подали перекуску для учасників і гостей. Передано збірку на прес фонд „Променя", яка принесла $7.50.

П. Щербій, секр.

ПОПРАВКА

В ч. 4 журнала на стор. 29 в описі похорону бл. п. А. Вишневецького зайшла похибка — має бути: (замість дві сестри) одну сестру. Також пропущено імя Єлисавети Зучкан, з Белвел, Онт. дочка пок. А. Вишневецького, яка зложила на невянучий вінок 5 дол. в користь журнала „Промінь".

Доповнення до опису похорону

Крім пожертв, проголошених в ч. 4-ім журнала на похороні бл. п. Андрея Вишневецького у Вінніпегу, зложили на невянучий вінок в користь Катедри Пресв. Тройці у Вінніпегу — Анна Вишневецька (дружина) і діти 75 дол., з таци під час похоронного Богослуження $25.10, п. Лев Нижник з Каліфорнії 5 дол. і п. Іван Скварчук з Вінніпегу 5 дол.

На світлині комітет членського чаю в Едмонтоні: Зліва направо пані — М. Довганюк, Н. Мельничук, П. Симбалюк, М. Солован, А. Скуба — голова відділу, М. Фербей — голова член. комітету, Н. Боднар, Л. Грегорі, А. Особа і М. Гнатюк.

ЧЛЕНСЬКИЙ ЧАЙ В ЕДМОНТОНІ

В неділю 3-го лютого 1963 р. в залі ім. М. Грушевського, відбувся Членський Чай едмонтонського відділу Союзу Українок Канади, при Українській Православній Катедрі Св. Івана.

Ціль таких сходин є — більше познайомити членок і прихильниць та заохотити нових вступити в члени. Пані Мирослава Фербей, голова Членського Комітету керувала програмою й офіційно відкрила чайне прийняття. Пані А. Скуба, голова відділу привітала членок і гостей, також представила заряд та голови комітетів.

Слідувала промова голови Союзу Українок Канади, пані Стефанії Пауш, яка у своїй обширній промові вказала на цілі і завдання організації та її членства. Прелегентка вичислила ряд важливих проєктів, які постійно є перед нами, як українками та горожанками Канади та способи їх проведення в життя. Належати до такої організації, як Союз Українок Канади це привілей кожної свідомої українки.

Промовляла також пані П. Сліпчук, голова пров. екзекутиви Союзу Українок Канади — передала привіт і згадала про поважну користь членських чаїв. Вона сказала що — „Конечно обзнайомлювати нових членок зі статутом Союзу Українок Канади, щоб вони знали, про обовязки. Також коротко перечислила моральні користи, які кожна членка здобуває коли щиро працює в організації через довгі роки, бо організація є дійсно доповняюча школа життя.

По згаданих промовах слідувала музична частина: Петро Боднар відіграв піяно-сольо, а панна Славка Голейчук виконала сольо-спів при акомп. панни Доні Івасюк.

Чай наливали наступні пані — добродійки: Ю. Мельничук, А. Ковалишин і М. Хом'як, також пані: С. Гриник, С. Магус і Л. Грегорі.

З нагоди згаданого Членського Чаю до товариства вписалось девять нових членок.

Щасти Боже в дальшій праці нашому товариству!

Мирослава Фербей,
голова Членського Комітету

З КОНЦЕРТУ НА ПРЕСФОНД „ПРОМЕНЯ"

Форт Френсис, Онт.

У неділю 24-го лютого ц. р. з ініціятиви добр. Лесі Удод, культ-освітньої референтки відділу ім. Лесі Українки та під її наглядом відбувся один з найуспішніших концертів у цьому місті. Концерт складався з двох частин: перша частина присвячена двом великим донькам українського народу — Лесі Українці і Ользі Басараб, а друга частина концерту складалася з дитячих хорових і сольових співів, жартівливих і гумористичних деклямацій, музичних виступів і т. д.

Відзначаючи роковини народження великої української поетеси Лесі Українки і роковини мученицької смерті революціонерки Ольги Басараб, на концерті були відчитані реферати присвячені їхньому життю й діяльності. Перший реферат прочитала пані Марія Гушуляк, а другий пані Анна Буяр. До цієї ж частини концерту належала деклямація о. Григорія Удода — „Каменярі" та чудова пісня-молитва з опери „Запорожець за Дунаєм" п. н. „Владико Неба і Землі" виконана панею Марією Мігайчук в супроводі хору учнів української школи.

Концерт пройшов з великим успіхом у глядачів, а також приніс чистого прибутку $19.05, які призначено на пресовий фонд „Променя".

До успіху цього концерту спричинилася активна співпраця з пані-добродійкою обох існуючих у Форт Френсис відділів Союзу — відділу ім. Лесі Українки і відділу ім. св. Анни.

Членкиня

Комітет, який занимався набуттям риз для Собору св. Софії в Монтреалі. Перший ряд сидять зліва направо: Ганя Михальчук, Ґеня Загурак і Софія Оленська. Стоять: Оля Бега, Женя Шкурат, Галя Шух і Оля Шевчук. Блюзки, які бачимо скоро стануть традиційними для членок відділу Г. Барвінок.

З ДІЯЛЬНОСТИ ВІДДІЛУ

Ганни Барвінок у Монтреалі

Дня 6-го лютого, 1963 р. заходом відділу ім. Ганни Барвінок відбулися сходини з більшою програмою для відзначення трирічного існування. Після полагодження біжучих справ, був висвітлений фільм-фрагмент з діяльности товариства. Відтак запрошений гість, знавець сцени, театру, а також режисер, пані Левицька, розповідала про можливості заснування драматичного гуртка в згаданому товаристві. Опісля була подана перекуска святочний торт та кава.

Програмою займалася Оля Крисюк при допомозі Олі Новак, Оксани Мех, Ксені Самолюк та Ґені Загурак. З цієї нагоди було переведено збірку на „Промінь", яка принесла суму 17 дол. і приєднано одну передплатницю. Також зібрано кошик харчів для бідної осиротілої родини.

Другою імпрезою на 17 лютого було величаве посвячення двох пар риз, що їх набули членки товариства Ганни Барвінок для Собору св. Софії. Прийняття з цієї нагоди підготовлене було Софією Олянською при помочі Галі Михальчук, Галі Шух, Жені Шкурат, Олі Шевчук, Олі Бега, Ґені Загурак 2-го березня. Вечір перейшов успішно. Гостями були о. Протопресвітер В. Слюзар, о. Ф. Легенюк та о. М. Подольський. Головним промовцем був о. Ф. Легенюк, а перепроваджувала вечір Галя Михальчук. Щоб допомогти товариству сплатити довг, було переведено збірку як також влаштовано розігравку української кераміки. Збірка увінчалася успіхом бо не тільки жертвували присутні, але також багато тих, що немогли прийти цього вечора, а передали свою жертву. Цією дорогою товариство „Ганни Барвінок" складає щиру подяку усім жертводавцям за допомогу та зрозуміння співпраці на користь нашої церкви та українського народу.

Г. Михальчук

З ЖИТТЯ СОЮЗУ УКРАЇНОК

Відділ св. кн. Ольги в Торонті

Наш відділ провадить дуже інтенсивну культурно-освітню працю. Ми не опускаємо жодних памяткових роковин і на таких зібраннях переважно буває мистецька програма, виконана самими членками.

25 березня улаштували ми свято на честь Т. Шевченка. Вечір відкрила голова, пані Н. Козій, заповідаючи групове читання архитвору Шевченка — „Гайдамаки".

Вступне слово, з поясненням історичних моментів „Гайдамаків" виголосила др. А. Янішевська, спиняючись на харатеристиці окремих осіб, подаючи події і пояснюючи їх. Така прелекція конечно потрібна для усвідомлення слухачів в напрямі подій і тих, або інших трагічних моментів.

В груповому читанні взяли участь 9 пань, а саме: пані Стефанович — „Ярема", добр. Вишиван — „Поет" (1 част.), добр. Фотій — „Поет", (2 част.), пані Козій — „Гонта", пані Сакалюк — „Залізняк", пані Стахів — „Оксана" пані Божек — „Конфедерати", пані Яніцька — „Монахиня", пані Мошук — „Жид". Читання тривало понад півтори години. Пані були дуже перейняти своїми ролями і вивязалися зі складового завдання цілком добре. На закінчення, пані Сакалюк сказала кілька слів, звертаючи увагу слухачок на епоху, в якій діяли гайдамаки, чим і пояснюються неприкрашені, жорстокі сцени поеми.

Гимном „Ще не вмерла..." закінчили ми вечір і зібралися знова за чайним столом, про який подбала наша працьовита господарча секція.

В. Завадська

ФЛИН ФЛОН, МАН.

Вечерок в честь Лесі Українки

Жіноче товариство Доньки України святкувало память найбільшої українки поетки 13 лютого цього року.

Життєпис поетки перечитала голова товариства, пані Розалія Малюта. Перекуску присутнім приготовили і подали пані Катерина Сторожук, довголітня членкиня і касієрка товариства і пані Анна Олійник, довголітна сестриця нашої церкви як також і щира членка товариства.

Збірку з цього вечерка в сумі $18.45 призначило наше товариство на пресовий фонд нашого цінного журнала „Промінь".

Р. Малюта

РОКОВИНИ ЖІН. Т-ВА КОБИЛЯНСЬКОЇ У ВІННІПЕҐУ

В неділю, 17 березня, жіноче т-во при церкві св. Михаїла відзначило 32-гі роковини заснування своєї організації.

Свято почалось Службою Божою в церкві і яку відправив Всеч. о. Ґоргіца. За столами удекорованими квітами в церковній залі відбувся святочний обід. Програмою свята керувала голова т-ва пані В. Ґоряк, та 1-ша заступниця голови пані Д. Кристанович.

Відкриваючи програму свята, яка складалась з промов та привітів, голова т-ва п. Ґоряк у своїм слові пригадала довгий перейдений шлях жертвенної праці т-ва для розбудови церковного життя в громаді, а також про участь т-ва в праці національно громадського характеру як відділ Союзу Українок Канади, підкресливши, що завдання, які поставлені були 32-ва роки тому організованим жіноцтвом актуальні і тепер. Головну промову на святі виголосила пані Ольга Войценко. Достойна гостя пригадала присутнім, що цього року припадають 50-ті роковини смерти найбільшої поетки України Л. Українки, та 100-ліття народження письменниці О. Кобилянської. Згадавши про творчий шлях обох визначних доньок України, пані Войценко зупинилась на постаті О. Кобилянської; прочитала цікавий матеріял, про високу оцінку творчости авторки, де підкреслюється глибока індивідуальність і значіння мистецького слова письменниці. На закінчення пані Войценко висловила думку, щоб відзначити роковини О. Кобилянської і закликала жіноцтво і перечитати твори письменниці та життєпис, щоб пізнати більше свою патронку. Слідувала промова настоятеля Собору св. Покрови Всеч. о. Стуса.

Достойний гість вітаючи присутніх, підкреслив глибоке значіння творів О. Кобилянської та надзвичайно зворушливо згадав про свою рідну зелену Буковину-Чернівці де жила і працювала над творами письменниця, прищеплюючи і плекаючи рідні традиції своєму народу. Всеч. отець коротенько зупинився над значенням української мови серед молодшого покоління та закликав жінок, матерів боротись за душу кожної української дитини, вивчанням рідної мови плеканням своїх традицій.

Від провінціяльної екзекутиви на Манітобу вітала відділ голова пані О. Завісляк, яка у своїм слові дала кілька цінних завваг та завдань нашої організації. Від громади св. Михаїла — голова п. В. Савчук даючи признання праці жіночого т-ва з жалем відмітив, що молодша генерація жінок неоцінює працю своїх матерів піонерок і мало активізується. Коротші привіти зложили: п. А. Павлик — від жіночого т-ва ім. Л. Українки при Катедрі Пресв. Трійці, добр. Стус — від укр. жін. т-ва ім. княгині Ольги при Соборі св. Покрови, п. Чайковська — від відділу Комітету Укр. Канади. Від організацій при церкві св. Михаїла: п. В. Терновецький, п. О. Паліброда, п. П. Фещук, пані М. Морис від сестрицтва Пресв. Богородиці, пані М. Нижник від жін. т-ва ім. Л. Українки з Ст. Боніфас, пані К. Хам — від орг. Українок ім. О. Басарабова Ст. Боніфас, пані В. Петрущак — від жін. т-ва при церкві І. Сучавського, пані А. Коробайло — від жін. т-ва ім. О. Басарабової при школі Шашкевича. На закінчення промовляв Всеч. о. Ґоргіца, парох, підкреслюючи жертвенну працю організованого жіноцтва для добра церкви, а також в Союзі Українок Канади.

Р. С.

Світлина з свята в Лонґ Бренч. Стоять за порядком Сендра Плецан, Кароліна Плецан і Сузанна Бартків.

СВЯТО ЛЕСІ УКРАЇНКИ ЛОНҐ БРЕНЧ, ОНТ.

Заходами жін. т-ва ім. С. Русової при церкві св. Димитрія в Лонґ Бренч, Торонто, відбулось 5-го березня свято Лесі Українки. Свято відкрила вступним словом голова т-ва пані А. Рудий. Перед рефератом про життя і творчість Лесі Українки, добродійка Міненко попросила присутніх однохвилинною мовчанкою вшанувати 50-ліття з дня смерти великої поетеси. Сумні слова про останні дні життя Лесі Українки викликали сльози зворушення у присутніх. Дальшу програму свята виконали діти рідної школи під проводом п. Кумпан.

„Без надії" — відспівала Орися Віретюк. Деклямації: „Давня весна" — Кароліна Плецан, Сандра Плецан і Сузанна Бартків „Мрії" — Павліна Івашків. „Де поділися ви голосні слова?" — Ірина Богун „Красо України, Поділля" — Володимир Згорників. „Знов весна" — Маруся Шнайдрук, „Українська хата" — Катя Сергієнко, „Тиша морська — Івась Пелехатий, Галина Івашків і Володя Савранчук, „Сім струн" — Наталя Сідор, „Прощай Волинь" — Богдан Климків, „Горить моє серце" — Люба Климків. Ліза Кумпан відіграла на піяно „Марш поневолених" Чайковського.

Кінцеве слово сказала п. Лянгер.

При смачній і різноманітній перекусці і товариській розмові, закінчено це дуже успішне свято. Збірка принесла 40 дол., з яких 15 дол. призначено на журнал „Промінь".

І. Лянгер

РІЧНІ ЗВІТИ ВІДДІЛІВ

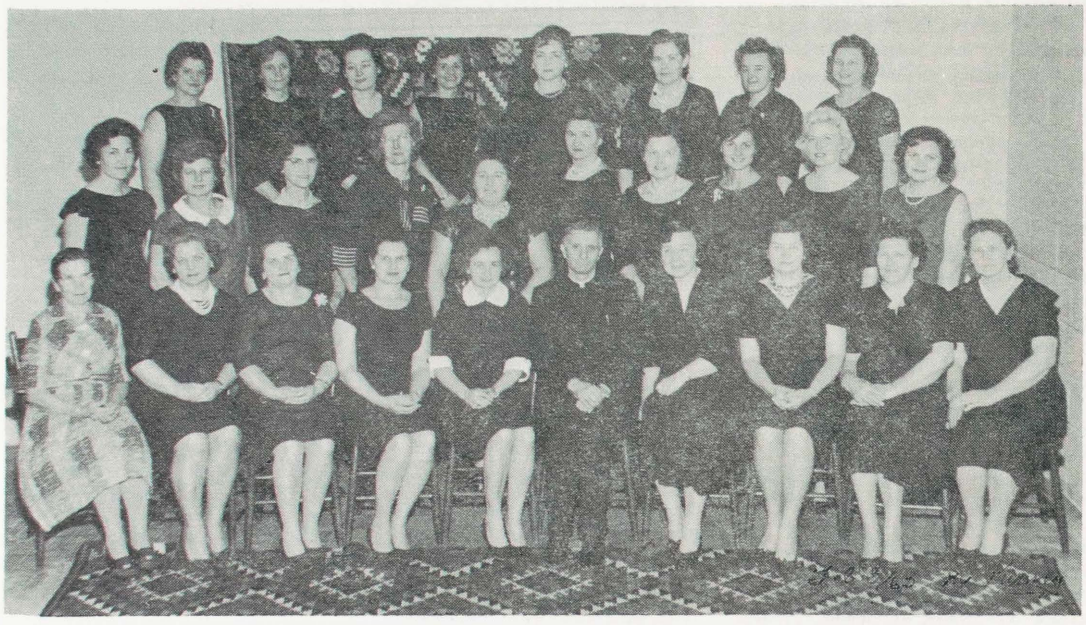

Світлина відділу в Скарборо: перший ряд зліва направо: А. Валігроцка, А. Стефанюк, Е. Павлик, Н. Левак, добр. З. Гуцуляк, о. С. Гуцуляк, Л. Мурович, Е. Мороз, М. Крижанівська, А. Біла; другий ряд: А. Михальчук, С. Сплоник, М. Даниляк, М. Боднарчук, О. Мельничук, М. Косован, А. Петришин, С. Петришин, М. Біла, Е. Мариндюк; третій ряд: Р. Унгеріян, П. Мудра, Г. Чонко, Р. Гриб, А. Дорош, А. Дубик, О. Юрійчук, О. Гриньків.

СКАРБОРО, ОНТ.
Відділ ім. св. Анни

Жіноче товариство ім. св. Анни в Скарборо, Онт. відносно ще молоде, бо його перші основуючі збори відбулися 16 червня 1959 р. при участі дев'яти членок. В. тому часі почала тут організуватися нова православна громада й будова церкви. Ціллю цього товариства було спочатку тільки допомогова акція на користь церкви, та коли число членок зросло до двадцятип'яти, програма праці поширилась на національно-громадську ділянку. У травні 1962 р. товариство вступило в члени СУК і тим включилося в загальну національно-церковну працю зорганізованого жіноцтва Канади.

Членками відділу СУК ім. св. Анни є жінки роджені в Канаді, старші давніше замешкалі й новоприбулі. Усі дуже згідливо й жертвенно співпрацюють. Першою дуже діяльною головою товариства була через два роки п. А. Петришин, донька піонерів із Саскачевану, а другою головою таксамо через два роки була п. А. Мула з Манітоби, з чеського роду, одружена з українцем, яка щиро й з повною посвятою працювала для української справи. Вона перенеслась із своєю родиною до Оттави й членки товариства попрощали її з великим жалем, бажаючи їй дальшого успіху на новому місці осідку.

Звіти на загальних зборах у грудні 1962 р. доказали, що в тому ж році відбулось 9 місячних зборів членок і два засідання управи. Улаштовано 2 концерти — один у роковини Т. Шевченка, а другий в День Матері. Доповіді на тих концертах виголосила членка товариства Л. Мурович. У програмі були також хори й деклямації дітей з рідної школи, яку провадить парох цієї церкви Всеч. о. С. Гуцуляк. У часі ділового року жінки організували такі доходові імпрези: 5 забав, 3 обіди, 4 перекуски, 2 пікники й 1 базар.

Загальний дохід у 1962 р.	$1,552.34
Розхід у 1962 р.	1,494.42
В касі осталось	57.92

Всі зароблені гроші товариство жертвувало на церкву, яка ще не викінчена й має понад $55,000 довгу в „Кредитівці" в Торонто.

Нову управу на 1963 р. вибрано в такому складі: Лариса Мурович — голова, Наталія Левак — заступниця голови, Євгенія Мороз — секретарка, Една Павлик — касієрка. Мирослава Біла, Марія Даниляк і Дора Венн — контр. комісія. А. Валігроцка, М. Крижанівська, А. Дубик, О. Мельничук, А. Біла — сестрищі О. Мельничук і А. Дубик — господині. **Л. Т.**

НИПАВИН, САСК.
Відділ ім. О. Басарабової

Жіноче т-во відбуло річні збори 4 грудня, 1962 р. в Народнім Домі в Нипавин.

В році 1962 відбулось 8 місячних зборів. Членки видали 11 бенкетів, ходили колядувати. Делегатка репрезентувала відділ на з'їзді в Саскатуні. Відбулося свято День Матері дитячим концертом, приготовили спільне свячене, храм, курячу вечерю і видали перекуски після похорону, танцю і як вітали нового пароха о. і добр. Труфин. Приготовили пікник для дітей недільної школи. Помагали родині і купили дарунки як був 25-літний ювілей для панства П. Шутер і Ю. Пронич. Членки вишивали

на осінний базар.

Головна ціль нашої праці є поміч в церкві і Народного Дому. Наша грошева поміч є поважна і щира. Товариство пожертвувало 400 дол. на місцеву церкву, а 200 дол. на Нар. Дім також на слідуючі цілі: 50 на Катедру у Вінніпегу, 25 дол. на Інститут П. Могили в Саскатуні, 25 дол. на Колегію св. Андрея у Вінніпегу, 25 дол. на оселю Зелений Гай у Вакав, 10 дол., на стипендійний фонд Інституту П. Могили. Виповнили буджет до централі СУК.

Фінансовий звіт:

З 1961 року осталось в касі	$615.04
Прихід в 1962 р.	1,974.16
Розхід в 1962 р.	1,950.95
Осталось в касі	638.25

Заряд на рік 1962-63: голова — Маруся Григор, заст. голови — Оксана Мохорюк, секретарка — Павліна Юзва, касієрка — Надя Стрільчук, контрольна ком. — Катерина Словська і Параска Шутер, старші сестриці — Марія Дмитерко, Марія Григор, і Марія Яремко, комітет відвідування хворих — Надя Стрільчук і Маруся Григор.

Маруся Григор, голова
Павліна Юзва, секр.

ВЕҐРЕВИЛ, АЛТА.

Відділ ім. св. Ольги

Річні збори жін. тов. ім. св. Ольги у Веґревилі відбулися в Народнім Домі 4-го грудня 1962, після бенкету на якім було поверх 80 осіб. Відділ також мав честь мати в себе на цих зборах достойних гостей: голову Союзу Українок Канади — пані С. Пауш, голову пров. екз. — пані П. Сліпчук і пані Д. Янду — всі з Едмонтону.

Голова відділу, пані К. Симилюк відкрила збори. Всеч. о. Крищук провів молитву. Річний звіт діяльности:

Вписалося 98 членкинь. Відбулося 11 місячних зборів і одні надзвичайні. Товариство займалося недільною школою і помагало рідній школі. Мало представниць на конгресі КУК у Вінніпегу і на з'їзді в Едмонтоні та відбувся тут окружний з'їзд союзних організацій.

Відвідувало хворих в лічниці і помагало одній родині в нещастю пожежі. Брало участь в добродійній праці.

Товариство відсвяткувало свята: Лесі Українки і св. Володимира. Справило річну забаву, пущення, базар і два продажі домашнього печива. Також провадило їдальню 4 дні під час площової вистави. До цієї праці ще видало 9 бенкетів, 7 весільних обідів і 4 похоронних.

Відділ сповнив свій буджет до централі і жертвував 25 дол. на „Промінь" 20 дол. на Інститут св. Івана. Дав 21 дол. для нагород за українську мову в університеті і Інституті св. Івана а 25 дол. для нагород в Рідній школі у Веґревилі.

Під час Різдвяних свят давав дарунки учителям і дітям недільної та рідної школи а при кінці науки справив для них площову забаву.

Передплачує „Промінь", „Вісник" і „Український Голос" для лічниці. На церковні видатки дав в сумі $4,140.00.

Фінансовий звіт:

З 1961 р. в касі осталося	$1,405.43
Прихід за 1962 р.	9,044.06
Розхід за 1962 р.	8,721.29
В касі осталося	1,728.20

Заряд на 1963 остався той самий що був минулого року: голова — К. Симилюк, 1-ша заступ. — Р. Синюк, 2-га заступ. — М. Касіян, рекорд. секретарка — О. Мельничук, кореспонд. секретарка — В. Федорук, касієрка — М. Ілюк. Контрольна комісія — В. Шапка, С. Бакала і Л. Лукинчук. Сестриці — М. Никифорук, М. Запорожан і П. Барлот. Базаровий комітет — А. Солдан, Ф. Павлюк і О. Клюц. Відвідування хворих — С. Бакала і Б. Юніят. Добродійний комітет — С. Зварич, В. Дячук, Е. Симинюк. Нед. школи — Е. Равлюк, О. Кравець і Е. Симинюк.

Ще також були вибрані до провін. екзек. — на 4-ту заступ. голови — Ф. Павлюк, а на референтку — М. Байдала.

Катерина Симилюк, голова
Олена Мельничук, секр.

ВИТКОВ, САСК.

Відділ ім. О. Кобилянської

Річні збори відбулися у Народнім Домі, 18-го грудня 1962 р.

Збори відкрила голова пані М. Войтюк, і подякувала членкам за кооперацію і побажала, щоб і надалі була така згода. Председніцею зборів була Галя Олексюк, а секр. Ганна Іванчук. Звіт з діяльности товариства здали слідуючі членки: голова — М. Войтюк, касієрка — Ганна Котик. Сестрищ — М. Мартинюк, господинь — Г. Олексюк.

Діяльність товариства за 1962 рік були слідуюча: відбуто 7 зборів, одно засідання, два пирогових вечорів, 3 обіди, 2 базарі, одна прощальна вечеря для Всеч. о. Блажука, де зібрано 43 дол. на Колегію, обід-прийняття для Всеч. о. Гребенюка. Приготовили обід на день візитації Т-во жертвувало на церкву у сумі $624.90, Інститут П. Могили, 25 дол., Народний Дім — 49 дол., орг. фонд на з'їзд Союзу Українок у Саскатуні 5 дол. Виповнили буджет у сумі — 24 дол. Кілька наших членкинь вислали своїх дітей до оселі „Зелений Гай" у Вакав.

Заряд т-ва на 1963 р. голова — М. Войтюк, заст. гол. — Марія Стокалко, секр. — Ганна Іванчук, касієрка — Ганя Котик, заст. секр. — Савела Бузяк; контрольорки — Ольга Іванчук, Г. Стокалко, М. Сорока, господині — Г. Олексюк, Антоня Кіндрачук, Анна П. Іванчук, маємо дві почесних членки — Т. Михаловська і С. Ковальська.

Фінансовий звіт:

З 1961 р. осталося	$923.34
Прихід в 1962 р.	1,257.46
Розхід в 1962 р.	1,575.06
В касі осталося	809.74

Михайлина Войтюк, голова
Ганна Іванчук, секретарка

СТІНЕН, САСК.

Відділ ім. Кн. Ольги

Жіноче товариство зорганізувалось 8-го листопада 1952 року, при помочи пані добродійки Галини Желішкевич. Товариство взяло ціль помагати на розбудову Української Греко-Православної Церкви св. Дмитрія в Стінен. На початку членкинь було вписалось дуже мало, а з часом членство зросло до поважного числа. Цілий час праця йде дуже гармонійно. За свій час праці жіноцтво допомагало на прикрасу церкви. І ось у 1962 року громада увінчалась тим, що мала церкву укінчену. На день 24-го червня 1962 року відбулось її посвячення.

Заряд т-ва на 1963 рік вийшов такий — Докія Гунька — голова, Анна Гуцол — заступниця голови, Елисавета Цуркан — секретарка, Марія (Михайлова) Козманюк. касієрка, Анна Гуцал і Василина Сеньків — контр. комісія.

Василина Сеньків, голова
Анна Гуцал, секретарка

РОБЛИН, МАН.
Відділ Доньки України

Річні збори відділу ім. Доньки України відбулися 12 грудня 1962 р. в домі пані Леонтини Піць. Збори відкрила голова т-ва, пані Павліна Бугера і була предсідницею зборів.

Хоч наш відділ числить лише 22 членкинь, однак велике духом, щире серцем і з доброю кооперацією ми виконали багато праці. Звіт з цілорічної діяльности подали членки заряду.

Відбулося 12 місячних зборів. Збори відбуваються по домах членок, а по кожних зборах відбувається розігравка. З початком року членки приготовили дітей до програми на Різдвяний концерт і дарунки для дітей і сумківців, приготовили дітей до програми на День Матері. Відбуто 3 освітніх вечорки.

В квітні відбувся вечерок писання писанок. Пані Лебедович була інструкторкою і заохотила не лише членок до писання писанок але і сумківок. В користь пресового фонду „Променя" відбуто Свято Книжки і два рази висвітлювання фільми і чайне прийняття.

Товариство приготовило пирогове пущення, спільне свячене, храмовий обід, курячу вечерю і осінний базар. Членки видали 4 перекуски і дали поміч в 5 поминальних прийнятях. Ми мали приємність гостити хористів з Давфину і сумківців з Йорктону. Товариство зайнялося перекускою на прощальний вечірок для панства Василя і Василини Лисаків, які виїхали до Норт Сурі, Б. К. Члени кінні також дбають про хворих, відвідують їх і обдаровують овочами. Недільна школа провадиться успішно вже другий рік, під проводом учительки пані Марти Лебедович.

В червню відбувся пикник недільної школи на фармі коло річки п-ва Василя і Дори Боднарчуків. В той день учителі нед. школи вручували старшим дітям молитовники, а меншим три-раменні хрестики. Спільно з церковною громадою відбуто Свято Книжки і роковини Т. Шевченка. Членки товариства дбають про прикрасу в церкві і в залі під церквою. На хори до церкви купили килим, а в залі під церквою постаралися в нові шафи. Помагають наші членки і в громадській праці, як збірка на Марч оф Даймс, поміч для Червоного Хреста. На окружний з'їзд СУК до Гілберт Плейнс вислали делегатку пані Леонтину Піць. Пані Марта Лебедович була делегаткою на пров. з'їзд Союзу у Вінніпегу.

Товариство жертвувало на такі цілі: на пресовий фонд журнала „Промінь" 21 дол., на орг. фонд 10 дол., Червоний Хрест 5 дол., Колегію св. Андрея 110 дол., на сироти в місті Роблин 25 дол., фонд іконостасу 50 дол., на місцеву церкву $538.40.

Фінансовий звіт:

З року 1961 осталось	$524.87
Прихід в 1962 р.	996.35
Розходи в 1962 р.	953.26
В касі осталось	567.96

Заряд на 1963 рік: голова — Павліна Бугера, заст. голови — Марія Мендро, секр. — Анна Горбай, секретарки до оголошення — Марта Лебедович і Софія Островська, касієрка — Леонтина Піць. Контрольна комісія — Наталка Кулик, Марія Ілащук і Софія Островська. Сестриці — Зоська Слюсар, Евдокія Корчак до помочі Марія Мендро і Марія Швайковська, відвідування хворих — Софія Островська, господині — Марія Швайковська і Зоська Слюсар, референтка до шпиталю — Евдокія Корчак, комітет до базару — М. Швайковська, М. Хіць і А. Горбай.

Павліна Бугера, голова
Анна Горбай, секр.

СТ. ДЖУЛІЄН, САСК.
Відділ ім. Лесі Українки

Річні збори жіночого товариства ім. Лесі Українки в Ст. Джуліен, Саск., відбулися 7-го грудня в Українськім Народнім Домі. Збори відкрито співом „Царю небесний". Пред сідницею зборів була пані Софія Охітва, секретаркою була пані Михайлина Сорокан. Членки заряду здали звіти.

Діяльність товариства на рік 1962: в протягу року відбулося 7 місячних зборів, на яких обговорювали і рішали ріжні справи, вкладали пляни на дальшу працю і читали обіжники і реферати.

1962 року в Ст. Джуліян відбулося велике свято — посвячення нової Української Православної Церкви, в якім жіноче товариство взяло активну участь. Відсвяткували свято Тараса Шевченка і Листопадове свято.

Жертвували на оселю Зелений Гай у Вакав, де котрі членки дарували поживу до оселі під час курсів. З нашої околиці була контестантка на королеву Зеленого Гаю. І Наталя Сорокан була одна з трьох королев. Контест був дуже успішний. Продавали білєти для вакавського шпиталю. Товариство сповнило свій буджет до централі. Видало 4 обіди, 3 перекуски, одну вечерю, також улаштувало один базар, спільно з церковною громадою і Народним Домом.

Товариство подарувало до церкви — стихарці (для хлопців), підризник, великий образ, святий жертівник, тетрапод.

Жіноче товариство також вложило підлогу, дало церату і помалювало кухню при Народнім Домі. На проєкт на 1962 рік ми виробляли білєта і продавали через літо на ковдру яку членки вишили, інші членки вишивали або гачкували речі, розігравка вдібулася в оселі під час базару.

Посилали квіти і картки поздоровлення членкам товариства в шпиталі.

Фінансовий звіт:

З 1961 р. осталось	$805.27
Прихід в 1962 р.	747.78
Розходи в 1962 р.	777.48
В касі осталось	775.57

Заряд товариства на 1963 рік. голова — Софія Охітва, заст. голови — Софія Олексин, секретарка — Михайліна Сорокан, касієрка — Доротея Бокшован. Контрольна комісія — Софія Процюк, Евгенія Калинка, Софія Олексин. Рекордова секретарка начиння — Михайліна Місюра. Господині — Марія Жарий, Анна Ю. Михайлюк, Марія Угрен, Софія Процюк, Анна Олексин, Василина Михайлюк.

Софія Охітва, голова
Михайліна Сорокан, секр.

ОВКБОРН, МАН.
Відділ ім. Л. Українки

Товариство ім. Лесі Українки у Овкборн закінчило знов рік активної праці, щира кооперація членкинь дала можливість великого поступу на рік 1962. Наш відділ за рік відбув 10 місячних зборів і 2 засідань.

В цім році ми відсвяткували Йорданський святий вечір, свято Лесі Українки. Свято Тараса Шевченка, День Матері. Свято Книжки і День Подяки. По через зимові місяці провадили вечірки вишивок, інструкторкою була добр. Мельничук, з цього користали не лише членки товариства а взагалі околиця Овкборн і Шол Лийк. По закінченню цих вечорків т-во мало виставу і чай з чого прихід жертвували на Шол Лийк шпиталь. Відбулось 3 гри в Бінго. Жерт-

вували на Народний Дім $830.78. На церкву 121 дол., на Колегію 32 дол., для хворих 25 дол., на Катедру 25 дол. і на журнал 10 дол. і виповнили буджет до централі. Комітет відвідував хворих. Т-во помагає молоді СУМК. Річні збори відбулися в Українському Народнім Домі 8-го лист. 1962 р. Членок вписалося 40 на рік 1963. Заряд здав звіти праці.

Фінансовий звіт:

З року 1961 осталось	$ 437.11
Прихід	1,261.85
Розходи	1,386.98
В касі осталось	311.98

Заряд на 1963 р. пані: Марія Коваль — голова; Марія Бородій — заст. голови; Ґеня Матієшин — секретарка, Оля Ковальчук — фінан. секретарка, Марія Польова — касієрка, Анастасія Коваль і Анна Ковальчук — господині, Катерина Лукащук, Галина Сторожук, Ірина Франко і Магда Маціовська — комітет хворих, Марія Коваль, (пан) Антох Слонь і (пан) Михайло Шкалюк — комітет української школи, Василька Слонь, Текля Цітульська і Каська Туткалюк — контрольна комісія, Оля Ковальчук, Анна Ґерелюс і Ірина Франко — комітет резолюцій

Марія Ковал, голова
Ґеня Матієшин, секр.

МАЗЕПА, САСК.
Відділ ім. О. Кобилянської

Річні збори жін. тов. ім. Ольги Кобилянської відбулись 5 грудня 1962 року вечером в домі голови, пані Катерини Марковської. Збори відкрила голова пані Катерина Маковська, молитвою „Царю небесний" і хвилинною мовчанкою в честь померших членкинь. Привітала присутніх членкинь і дала звіт діяльности товариства за минулий рік та подякувала членкам за кооперацію. Слідували звіти інших членок заряду.

Заходами товариства, приготовлено 2 концерти на День Матері і свято Тараса Шевченка. Також мали День Подяки, свято Ольги Кобилянської, Спільне Свячене в Провідну неділю, коли ходили на місцевий цвинтар. Приготовили храмовий обід, пущення і 3 вечері. Мали одно бінго і кілька забав.

В протягу року мали одинадцять місячних зборів, коли членкині сходились в першу середу кожного місяця і читали обіжники, цікаві статті з „Променя". Мали маленьку розігравку і чай. Під проводом добродійки К. Бублик недільна школа відбувається кожної неділі коли є Богослуження.

Заряд на 1963 рік: голова — Катерина Ягольницька, заст. голови — Домка Андрусяк, рек. секр. — Ольга Маковська, касієрка — Катерина Корній, фін. секр. — Мілька Киба. Контрольна комісія — Франка Путерія, Настя Ковалишин. Програмовий комітет — Катерина Маковська, Марія Снатинська, Адріянна Ягольницька. Господині — Аделя Ойстрик, Домка Андрусяк, Ліна Король.

Жіноче товариство з Мазепи желає журналові „Промінь" всього най кращого і доброго успіху на цей рік і надальше також і його редакторці пані Наталії Когуській.

Фінансовий звіт:

З 1961 р. осталось в касі	$ 111.51
Прихід в 1962 р.	1,100.14
Розходи в 1962 р.	995.34
В касі осталося	216.31

Катерина Маковська, голова
Ольга Маковська, секр.

ТОРСБІ, АЛТА.
Відділ ім. О. Басарабової

Річні збори жіночого товариства ім. О. Басарабової в Торсбі, Алта., відбулися 16-го грудня 1962 р. в Народнім Домі. Збори відкрила голова пані Е. Бабяк молитвою. Предсідницею була пані Ю. Марійка; секретаркою пані К. Кіящук. Діяльність товариства: в протягу року, товариство відбуло 5 двомісячних зборів і одно засідання. Під час Різдвяних свят членкині ходили колядувати з чого прихід призначено на поправу Народного Дому.

Також товариство жертвувало 25 дол. на Інститут св. Івана в Едмонтоні, 5 дол. вислано замість делегатки на з'їзд, що відбувся в Едмонтоні. Товариство влаштувало свято Листопадового зриву, а о. Іг. О. Щербань відправив Панахиду в память поляглих українських стрільців і товариство зайнялося збіркою для інвалідів з якої було 30 дол. Ці гроші вислано для інвалідів.

Товариство жертвувало на організаційний фонд Союзу Українок Канади 27 дол.

Відсвятковано роковини Т. Шевченка, на якім Всеч. о. Іг. Щербань відправив Панахиду.

Фінансовий звіт дала пані О. Кіящук:

З 1961 р. осталось	$370.47
Прихід в 1962 р.	886.02
Розхід в 1962 р.	308.37
В касі осталось	948.12

Заряд т-ва на 1963 рік: пані: М. Світлик — голова, Е. Бабяк — заступниця голови, А. Сташко — секретарка, О. Храновська — заступниця секретарки, Ірина Павлик — касієрка. Контрольна комісія — О. Кіящук, А. Галушка, А. Фаращук. Старші сестрищі — А. Кіящук, К. Назар, Ю. Марійка. Господині — Е. Ровинська, Е. Пирч, К. Пирч.

М. Світлик, голова
А. Сташко, секретарка

ВИНИЯРД, САСК.
Відділ Доньки України

В протягу року відбулось 6 місячних зборів, одні надзвичайні, 2 засідань заряду. Діяльність відділу: членки приготовили храмовий обід, 1 осінній базар, один бенкет, прийняття на одно весілля. Видали 4 вечері, устроїли 2 пущень, випродаж печива, одну перекуску, чай. Членки брали участь під час праці Клініки Червоного Хреста.

Членки улаштували для дітей свято Миколая, ходили колядувати і беруть участь у церковнім хорі, мали вечерок-роковини Лесі Українки, і помагали пані Анастасії Стечишин устроїти ювілейний чай у її домі. Взяли участь у відкриттю льокального старечого дому і у підприємстві на прихід льокального цвинтаря. Відвідуємо хворих у шпиталі і посилаємо овочі квіти і картки хворим членкам. Купили фелон для священика. Членки помалювали і умеблювали кухню у Народнім Домі. Жертви на церкву — 800 дол., на Народній Дім — 500 дол., на старечий дім — 100 дол., на журнал з нагоди 35-літного ювілею Союзу — 10 дол., на Колегію св. Андрея — 10 дол., на пров. з'їзд 5 дол., на стипендію 3 дол., на Червоний Хрест 7 дол.

Заряд на рік 1963-тий: Антосія Добровольська — голова, Марія Анака — заст. голови, Анна Дверничук — секретарка, Стахія Демсей — касієрка, контр. комісія — Зоря Шевчук, Соня Пилипів, Анна Ріпак, реф. — Анастасія Стечишин. До шпиталю відвідування хворих — Марія Мочульська, Софія Кушнирук, Марія Анака.

Антосія Добровольська, голова
Анна Ріпак, секретарка

ВЕРНОН, Б. К.
Відділ ім. св. Ольги

Річні збори т-ва ім. св. Ольги відбулися 16-го грудня 1962 р. в церковній залі.

Збори відкрила голова пані Василина Кучер. Всеч. Прот. О. Василів провів молитву. Предсідниця зборів була пані М. Михайлюк, секретаркою пані К. Третяк. Діяльність т-ва за рік 1962:

Відбулося 11 місячних зборів, 3 засідань заряду, 8 вечорків читання, писання писанок і шиття. Тов. спільно з церковною громадою відбуло Йорданську святу вечерю, спільне свячене, храмовий обід, весняний базар з вечерею, прощальний вечерок для пана І. Гавриша. Мали 6 випродажів домашнього печива, 2 бінго, відсвятковано свято Лесі Українки, Ольги Басарабової, Ольги Кобилянської, Свято Книжки і День Матері. Дохід з свята Лесі Українки вислано на видавничий фонд журнала „Промінь". Спільно з членами церковної громади членкині ходили колядувати, брали участь у 50-літнім ювілею для п-ва Бльоків і дали вечерю, спільно з громадою мали прощальне прийняття для п-ва Ірійчуків, брали участь у золотім ювілею п-ва Ворончуків і відбули пікнік. Тов. мало вечерок для пані Делицой і пані М. Ірийчук із нагоди їх 70-тих уродин, а для пані Робак 80-ті роковини уродин. Членки ходили в збірку на „Юнайтед Епіл". Комітет вдівідує хворих у шпиталі і по домах, дарує квіти і писанки перед Великоднем як також під час Великого Посту членки товариства мали свою Службу Божу.

Тов брало участь і вислало делегатку пані В. Кучер на пров. з'їзд Союзу у Венкувері. У місяці жовтні 1962 р. вітали голову Союзу С. Пауш.

Разом з церковною громадою товариство відбуло похоронні і поминальні обіди. Брало участь у святі Тараса Шевченка і членки їздили до Кемлуж з концертом.

Заходом т-ва відбувся осінний базар з вечерою, пікнік для дітей недільної школи, дарунки для дітей під час Різдвяного концерту.

Разом з Народнім Домом членки відбули пікнік з обідом, стрічали Новий Рік вечерою і забавою і помагали з вечерою на пущення.

Т-во належить до місцевої Жін. Ради. Сповнило свій буджет до централі, жертвувало на місцеву церкву $1,129.13, Колегію св. Андрея у Вінніпегу 100 дол., Народній Дім 20 дол., Інститут св. Івана в Едмонтоні 15 дол., Муз. Фонд Венкувер 10 дол. журнал „Промінь $41.90, Юнайтед Епіл 25 дол. і організаційний фонд Союзу Українок Канади 10 дол.

Фінансовий звіт:

З 1961 р. осталось в касі	$559.84
Прихід в 1962 році	2,503.99
Розхід в 1962 році	2,101.80
В касі осталось	962.03

Заряд т-ва на 1963 р. — пані: Василина Кучер — голова, Стефанія Пясецька — заст. голови, Катерина Третяк — секр. рекорд., добр. Василів — заст. секр. рекорд., Софія Князь — фінан. секр., Марія Сокол — касієрка. Контрольна комісія: М. Михайлюк, М. Попович і К. Прихідко. Господині — А. Пенюк, Е. Лупул, Н. Чипіжук, М. Сокол, П. Гакман, Г. Лучак.

Сестриці — Е. Лупул, Н. Чипіжук. Учительки недільно. школи: В. Кучер, Д. Павлишин і (панна) Ніна Висота, в українській школі вчить о. прот. Василів. Інструкторка в молодшім СУМК-у є пані К. Винничук.

Комітет відвідування хворих — добр. Василів і М. Сокол.

Комітет Жін. Ради: М. Сокол, В. Кучер, А. Малиш, С. Князь, К. Прихідко, К. Ласчук. Комітет мистецтва — К. Винничук, Г. Лучак, Н. Микитюк, К. Прихідко, К. Ласчук. Програмовий комітет — С. Князь, М. Сокол, К. Винничук, В. Несміла. Музейний комітет — добр. Василів і пані Н. Микитюк. Бібліотекарка — добр. Василів.

Василина Кучер, голова
Катерина Третяк, секретарка

КАДВОРТ, САСК.
Відділ ім. Кн. Ольги

Річні збори тов. ім. княгині Ольги відбулися 2-го грудня 1962 р. у домі Марії Табачнюк.

Жінок присутніх було 15. Голова, Анна Тріщук відкрила збори молитвою.

Предсідницею зборів була Наталія Котелко, секретаркою Софія Котелко. Діяльність т-ва за минулий рік: відбулося 9 місячних зборів. Членки приготовили бінго на пресовий фонд і 35 літній ювілей. Відбувся продаж печива і писанок перед Великоднем, спільне Свячене, храм на Зелені Свята обід і вечерю під час з'їзду на Зеленім Гаю. Т-во влаштувало базар, видало одну похоронну перекуску, один похоронний обід і дві весільні вечері. Влаштувало вінер ровст на площі Зелений Гай для членкинь і дітей недільної школи, дали 9 дарунків членкам до шпиталю.

Жертвували на Інститут Могили 100 дол., на Катедру $77.50, сповнили свій буджет, також жертвували на пресовий фонд журнала з 35-ліття Союзу, стипендійний фонд, організаційний фонд, Червоний Хрест, Недуги Рака, помагали норсі у клініці здоров'я, дали кожній дитині маленький Різдвяний дарунок. Посилали делегатку на з'їзд до Саскатуну.

У касі з 1961 р. осталось	$415.30
Прихід у 1962 р.	959.41
Розхід у 1962 р.	415.04
В касі осталось	959.67

Заряд на 1963: голова — Наталія Котелко заст. голови — Ґіня Тріщук, секр. — Софія Котелко, заст. секр. — Анна Тріщук, касієрка — Юстина Кіндрачук. Господині — Марія Табачнюк, Катерина Гутник, Параска Грицюк, Берніс Котик, й Ольга Радзіван. Господиня до церкви — А. Ковбуз.

Анна Тріщук, голова
Софія Котелко, секретарка

ФОРТ ВІЛЛІЯМ, ОНТ.
Відділ Доньки України

Річні збори жіночого товариства Доньки України у Форт Вілліям відбулися 8-го грудня в Лорна Дун ресторані з вечерою. Пані М. Малюжинська провела молитву. Предсідницею зборів була пані А. Стасів, секретаркою пані О. Ковальчук.

Членки заряду здавали свої звіти з цілорічної праці відділу. Діяльність т-ва: відбулось 8 місячних зборів, 3 засідань заряду і комітетів, 2 осінні вечорки і один весняний чай.

Під час Різдвяних свят членки ходили колядувати на добродійну ціль і також колядували для мешканців у домі старших людей Ґренд Вю Лодж.

В лютім відбувся вечерок Лесі Українки, О. Басараб і Олени Теліги. Комітет відвідував хворих в шпиталю і домах. Тов. співпрацює з льокальним КУК і є членом Льокальної Жін. Ради. В жовтні відбулась святочна програма в честь Ольги Кобилянської в виставою книжок висвітлюванням фільм і чайне прийняття. На цій імпрезі т-во передало до бібліотеки Просвіти книжки — праця проф. Килимника. Т-во передплачує „Український Голос" до шпи-

талю, жертвувало на Катедру, на місцеву оселю, Колеґію, Недугу Рака, Червоний Хрест, Комюніті Чест, і „Промінь". Купило для вжитку Тов. „Просвіти" Кафі Ерн.

Фінансовий звіт:

З року 1961 осталось	$58.14
Прихід у 1962 року	398.69
Розхід у 1962 році	431.14
В касі осталось	25.69

Склад заряду на 1963 рік: Почесна членка — Наталя Вацик, голова — Ксавера Пахолків, 1. заст. голови — Анна Стасів, 2. заст. голови — Олеся Венгер, секр. рек. — Ольга Ковальчук, касієрка — Ольга Михайлишин. Контрольна комісія — Марія Дудка, Марія Олійник, Марія Пресунька. Референтки журнала „Промінь" — Олександра Тацюн, Ольга Ковальчук. Предст. до КУК. П. Манчур, О. Михайлишин. Комітети: Мистецький — О. Венґер, М. Дудка і М. Гарасимчук. Культ-осв. — Орися Яремчук, Анна Стасів, Марія Малюжинська. Програмовий — Р. Андрус, М. Олійник, П. Манчур, М. Паробій, А. Пуляк, Ю. Сурмай, М. Саплива. Відвідування хворих — А. Пуляк, О. Михайлишин.

К. Пахолків, голова
Ольга Ковальчук, секр. рек.

НОРТ БЕТЛФОРД, САСК.
Відділ ім. О. Пчілки

Праця нашого відділу ім. О. Пчілки, яке льокується при Православній Церкві св. Івана, була успішною. Протягом року відбулося 9 місячних зборів, і 3 засідань заряду. Під час зборів всі обіжники централі Союзу Українок Канади та провінціяльної екзекутиви були читані, дискутовані і виконані по можливости.

Тов. опікується недільною школою, яка відбувається один раз на тиждень. За старанням учительок недільної школи Марія Лутцак, Анна Спілчин та інструкторки музики Савелі Лазарович, які учать безплатно — діти брали участь в концертах — в Різдвянім і святі День Матері. Під час Великого Посту заслухано лекції релігії приготовану Всеч. о. П. Блажуком. Навчання релігії провадить тепер Всеч. о. С. Гребенюк, йому допомагають Марія Лутцак і Анна Спілчин.

При тов. є сестрицтво, яке разом з членками, дбає за чистоту церкви та прикрасу Божого Храму. Частина членок нашого відділу належить до церковного хору і бере активну участь у перепровадженню Різдвяної коляди.

Відбулися імпрези з нагоди народних свят — Лесі Українки і Ольги Басарабової, вечерком читання відсвятковано свято Ольги Кобилянської в домі Василини Білик, де членки читали по черзі про її життя і твори. Свято Книжки і вечерки читання, а опісля демонстрація печива.

Тов вислало 25 дол. на видавничий фонд ім. Н. Кобринської і передплачує часопис „Український Голос" для шпиталю. Розносить святочне на Великдень відвідують хворих в протягу цілого року. Також занимаємося збіркою грошей для умово хворих і Червоного Хреста.

Відділ мав 7 прийнять — Різдвяне (на замовлення анг. фірми), новорічне спільне свячене, 3 весіль і похоронне. Сніданням для дітей недільної школи після Великодної Сповіді і перекуски після річних зборів, базару і похорону.

Приготовили стіл українських страв і печива для „Інтернешонал Дей" з якого весь прихід 116 дол. повернено для умово хворих. Мали Великодне печиво і печиво в листопаді з якого дохід призначений на будівельний фонд Колеґії св. Андрея. Влаштували осінний базар з чайним прийняттям і гостили обідом Капелю бандуристів.

Вислали делеґатку на провінц. з'їзд до Саскатуну і гостили пані Д. Яндову з Едмонтону котра висвітлювала фільму „Подорож по Україні".

Річні збори відбулися 4-го грудня. Предсідницею зборів була К. Друль. Річні збори визнали працю і висловили подяку уступаючому зарядові.

До заряду т-ва на 1963 рік увійшли: голова — Я. Ворох, уступаюча голова — К. Друль, заступниця голови — М. Гарасимів, 2-га заст. голови А. Бабешко, 3-тя заст. голови — А. Завальська, секретарка — М. Сохацька, заст. секр. — В. Білик, касієрка — С. Лазарович, контрольна комісія — Г. Новосад, А. Спілчин і М. Лутцак, референтка журнала — В. Білик, комітет нед. школи — Преса і радіо — М. Лутцак. Сестриц-Комітет шиття — М. Гарасимів, В. Білик, А. Завальська. Комітет печива — М. Колис, М. Пресецька, К. Друль. Преса і радіо — М. Лутцак. Сестрицтва — Ф. Параніца, Т. Нимилович, К. Друль.

Фінансовий звіт:

З 1961 р. осталось в касі	$1,258.51
Приходи в 1962 р.	1,607.44
Розходи в 1962 р.	2,222.52
В касі осталось	643.43

Катерина Друль, голова
Марія Сохацька, секретарка

ЕТЕЛЬБЕРТ, МАН.
Відділ ім. св. Ольги

Річні збори жіночого т-ва ім. св. Ольги відбулися у домі пані І. Шевчук на 2-го грудня 1962 р.

Голова, пані Мих. Козар відкрила збори молитвою, дала звіт і подякувала членкам за їх щиру працю у протягу року. Слідували звіти секретарки фінансовий і контрольної комісії.

Товариство відбуло 10 місячних зборів і 2 надзвичайних. На кожних зборах читано обіжник.

Товариство мало чай у лютім, продаж Великодного печива і писанок перед Великоднем. Спільне свячене разом з церковною громадою, обід на храм Петра і Павла, і приготовило осінну вечерю і базар.

Членки брали участь у концерті на роковини Т. Шевченка, святкували День Матері концертом. Купили електричну кухню, прачку і сет начіння на 8-ім осіб до парафіяльної хати. Передплачуємо „Вісник" до товариства.

Членки беруть участь у церковнім хорі і ходили колядувати. Сповнили буджет до централі на суму 22 дол. подарували 20 дол. на Народний Дім і 15 дол. на журнал „Промінь".

До заряду т-ва на 1963 р. увійшли пані: Михайліна Козар — голова, Марія Григорчук — заст. голови, Анна Савчук — секр., Розалія Журковська — заст. секр., Стефанія Савчин — касієрка. Контрольна комісія: Фіялка Плошанська і Олеся Григорчук. Сестриці пані Кейко, Марія Г. Бурла і Текля Шевчук.

Фінансовий звіт:

З 1961 р. осталось	$563.91
Прихід в 1962 р.	1,099.10
Розхід в 1962 р.	805.86
У касі осталося	857.15

Михайліна Козар, голова
Анна Савчук, секретарка

ДЕЩО ПРО ФОНД ФУНДАЦІЇ ім. НАТАЛІЇ КОБРИНСЬКОЇ

Останній виказ жертводавців, що зложили пожертви на Фонд Фундації ім. Наталії Кобринської, появився в „Промені" з місяця травня, 1960 року.

Від того часу, ми заперестали були робити заклики в справі збірок на фундацію з одної тільки причини: щоб дати нагоду членству, відділам і громадянам звернути свої зусилля на піддержку і скріплення фінансової бази нашого журнала!

Однак, наше свідоме жіноцтво, розуміючи вагу й користи з Видавничого Фонду для нашої організації, постійно надсилало до нас свої пожертви. В майбутньому, зможемо розвинути ширшу видавничу діяльність, маючи в своїх руках для цього фінансові засоби!

На домініяльному З'їзді буде поданий точний виказ фінансового стану нашого Фонду і пророблені праці за три роки.

А тепер маємо велику приємність поділитись з нашим членством, що цими днями закінчився друк книжки Марії Пастернакової п.з. „Українська жінка в хореографії". Книжка вийшла стараннням Союзу Українок Канади, коштом Фундації ім. Наталії Кобринської.

З цієї нагоди централя Союзу Українок Канади запляновує провести нову кампанію на збільшення фондів Фундації. Про спосіб переведення цієї кампанії повідомить в обіжнику в слідуючих числах журнала. Стаємо перед потребою виховальної літератури для українських матерів та інші предвиджені проєкти праці.

Всім жертводавцям щира подяка.

МАРІЯ ГАВРИШ,
референтка Фундації ім. Н. Кобринської.

ВИКАЗ ПОЖЕРТВ НА ФОНД ФУНДАЦІЇ ІМ. НАТАЛІЇ КОБРИНСЬКОЇ

Панство Вадим і Валентина Доброліж, Едмонтон, Алберта — $150.00
(раніше 25.00, разом 175.00)

Пані Параня Мендрик, Едмонтон, Алберта — 100.00

Пані Параня Гавриляк, Едмонтон, Алберта — 50.00
(раніше 50.00, разом 100.00)

Пані Іванна Пуцентело, Едмонтон, Алберта — 40.00
(в память покійного мужа, Василя раніше 10.00, разом 50.00)

Пані Корнеля Юсипчук, Едмонтон, Алберта — 35.00

Пані Марія Ґрекул, Едмонтон, Алберта — 25.00
(раніше 25.00, разом 50.00)

Панство Никола і Варвара Маланчук, Едмонтон, 25.00
(з нагоди 50-ти ліття подружжя — раніше 25.00, разом 50.00)

Пані Марія Руснак, Едмонтон, Алберта — 25.00
(в 3-тю річницю смерті сина, покійного Авраама Володка)

Пані Емілія Мадай і Славко Чоботар, Едмонтон, Алберта — 25.00
(в память покійної матері, Анни Чоботар)

Пані Надія Николин, Едмонтон, Алберта — 25.00
(в память покійної матері, Еви Сулими)

Відділ ім. Лесі Українки, Едмонтон, Алберта — 25.00
Пані Василина Леськів, Едмонтон, Алберта — 25.00
Пані Анна Скуба, Едмонтон, Алберта — 25.00
Пані Марія Самоїл, Едмонтон, Алберта — 25.00
Пані Рахиля Скакун, Едмонтон, Алберта — 25.00
Пані Марія Гринчук, Едмонтон, Алберта — 25.00
Пані Лукія Чаглей, Едмонтон, Алберта — 25.00
Пані Ґеня Стринадка, Едмонтон, Алберта — 25.00
Пані Н. Н., Едмонтон, Алберта — 25.00
Пані Павліна Мицак, Едмонтон, Алберта — 25.00
(раніше 25.00, разом 50.00)

Пані Павліна Лукіянчук, Едмонтон, Алберта — 25.00

Пані Е. В., Едмонтон, Алберта — 20.00
Пані Софія Гриник, Едмонтон — 15.00
(раніше 35.00, разом 50.00)

Пані Гафія Янішевська, Едмонтон, Алберта — 15.00
(раніше 10.00, разом 25.00)

Пані Ольга Семчук, Едмонтон, Алберта — 15.00
Пані Павліна Канашевич, Едмонтон, Алберта — 15.00
(раніше 10.00, разом 25.00)

Пані Марія Комарницька, Едмонтон, Алберта — 15.00
(раніше 10.00, разом 25.00)

Пані Олександра Фарина, Едмонтон, Алберта — 15.00
(раніше 15.00, разом 30.00)

Пані Марія Гулейчук, Едмонтон, Алберта — 15.00
(раніше 10.00, разом 25.00)

Пані Марія Лазарук, Едмонтон, Алберта — 10.00
(раніше 15.00, разом 25.00)

Пані Надія Боднар, Едмонтон, Алберта — 10.00
(раніше 15.00, разом 25.00)

Пані Калина Засійбіда, Едмонтон, Алберта — 10.00
(раніше 15.00, разом 25.00)

Пані Анна Кицкало, Едмонтон, Алберта — 10.00
(раніше 15.00, разом 25.00)

Пані Параня Стецик, Едмонтон, Алберта — 10.00
(раніше 15.00, разом 25.00)

Пані Любка Ґреґорій, Едмонтон, Алберта — 10.00
(раніше 15.00, разом 25.00)

Пані Марія Вавринюк, Едмонтон, Алберта — 10.00
(раніше 15.00, разом 25.00)

Пані Марія Винничук, Едмонтон, Алберта — 10.00
(раніше 5.00, разом 15.00)

Пані Анна Пітухова, Едмонтон, Алберта — 5.50
Пані Марія Михалишин, Едмонтон, Алберта — 5.00
(раніше 25.00, разом 30.00)

Пані Вікторія Криса, Едмонтон, Алберта — 5.00
Пані Рахиля Руснак, Едмонтон, Алберта — 5.00
Пані Домка Малик, Едмонтон, Алберта — 5.00
Пані Анна Крис, Едмонтон, Алберта — 5.00

Пані Стася Зварич, Веґревил, Алберта — 25.00
(раніше 2.00, разом 27.00)
Пані Катерина Васюта, Калмар, Алберта — 25.00
Пані П. Сележин, Редвотер, Алберта — 6.00
(раніше 4.00, разом 10.00)
Пані Т. Ватрич, Ґлендон, Алберта — 5.00
Відділ ім. О. Басарабової, Торсбі, Алберта — 5.00

САСКАЧЕВАН:

Пані Марія Ткачук, Саскатун, Саск. — 25.00
Відділ ім. О. Кобилянської, Витків, Саск. — 10.00
(раніше 50.00, разом 60.00)
Відділ ім. Лесі Українки, Бюкенен, Саск. — 5.00
Відділ ім. О. Кобилянської, Келвінгтон, Саск. — 5.00

СХІДНА КАНАДА:

Відділ ім. Доньки України, Монтреал, Кве. — 30.00
(раніше 250.00, разом 280.00)
Відділ ім. О. Пчілки, Вест Форт Вілліям, Онт. — 10.00
(раніше 70.00, разом 80.00)
Відділ ім. Доньки України, Форт Вілліям, Онт. — 10.00
(раніше 30.00, разом 40.00)
Пані Ольга Семенюк, Емесбурґ, Онт. — 10.00
Відділ ім. Лесі України, Ватерфорд, Онт. — 5.00

МАНІТОБА:

Відділ ім. Доньки України, Флин Флон, Ман. — 10.00
(раніше 10.00, разом 20.00)

Панство Іван і Емілія Меґлей, Фінекс, Арізона, США. 25.00
(в 10-ту річницю смерті донечки, бл. п. Орисі)

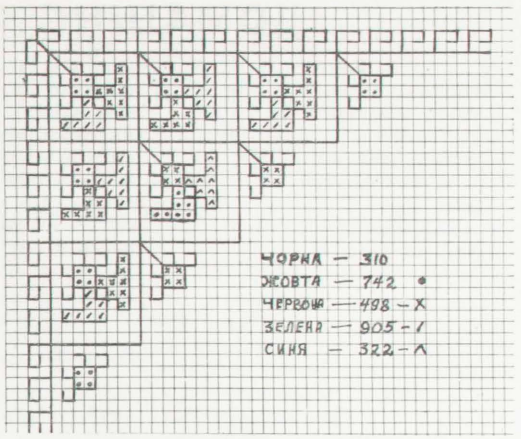

Цей взір надається для прикраси серветок.

Взір — буковинський, виконаний хрестиками і позаглінним. Позаглінний стіб виконується чорною ниткою.

Матеріял — ірляндське лянне полотно, найкраще надається на серветку.

Нитки — марка Д. М. С. чорна — 310, червона — 498, зелена — 905, синя — 322, жовта — 722. Цей взір взятий з музею СУК в Саскатуні.

За комітет Мистецтва і Музею:
Софія Сенишин

З НАГОДИ ДНЯ УРОДИН

Вотерфорд, Онт.

Дня 10 лютого ц. р. сусіди і приятелі влаштували милу несподіванку для п. Т. Дмитрусь з нагоди 70-ліття її життя. Того вечора всі гості зійшлися до хати. Пані Є. Запорожан вчепила іменинниці корсаж, зложила їй щире побажання, а всі присутні відспівали „Много-ліття". Вечір пройшов в товариській забаві, жінки приготовили перекуску і весело погостились.

По перекусці п. М. Шебець, складаючи побажання вручила гарний подарунок на спомин від усіх присутних.

Пані Дмитрусь зворушена такою несподіванкою подякувала і сказала що це буде памятка на ціле її життя.

Опісля промовляли п. С. Дворник, пані Притуляк і господар дому, п. Дмитрусь в імені дружини і від себе подякував за честь і дарунок та зложив жертву 25 дол. на церкву і **25 дол. на жіноче тов. ім. Лесі Українки у Ватерфорді.**

На заклик пані М. Ґульки присутні на прес. фонд „Променя" зложили $12.65.

Жертводавцям щире українське спасибі, а п-ву Дмитрусь в щастю довго прожити. **М. Ґулька**

РОКОВИНИ ВІДДІЛУ

В. Форт Вілліям

Відділ Союзу ім. Олени Пчілки у Вест Форт Вілліям, Онт. Зарядив святочний вечерок на свою річницю, як також і память своєї патронки Олени Пчілки, та її дочки Лесі Українки.

Святочна програма почалася Панахидою у церкві св. Володимира, а опісля відбулась концертова програма в церковній залі.

У зміст програми входили: привіт і вступне слово голови пані Стефанії Музики. Вірш Олени Пчілки — Анна Стасів. Реферат про Олену Пчілку дуже вміло представила добр. К. Пахолків.

Слідувало дві прекрасно виконані пісні — (сольоспів) панни Кляри Каштан „Розвійтеся з вітром" слова Франка, муз. Степового і „Родимий краю". Акомпаніювала пані Оля Савчук.

Реферат про Лесю Українку захопив своїм змістом слухачів. Його прекрасно передала пані Олеся Венгер. Пані Софія Бучовська прочитала вірш Лесі Українки „Ангел помсти".

Кінцеве слово пані Музика закінчувало наше свято. По концерті відбулося чайне прийняття і збірка на „Промінь", яка принесла 10 дол.

З нагоди цього свята вручено дарунок — Святу Біблію по українськи пані Анастасії Глуханюк, за її довголітне старання і працю при нашій церкві. Вручив о. митрат Герус. Кінцеве слова мав також о. диякон М. Малюжинський, який закликав до продовження таких корисних вечорків.

С. Музика, голова
Анна Стасів, секретарка

СВІТЛІЙ ПАМЯТІ С. БАНДУРКА

Пані Василина Бандурка, з Норт Бетлфорд вдова по покійному С. Бандуркові, в пошану памяті свого мужа в 7-му річницю смерти, яка припадає 16-го березня, зложила на невянучий вінок на прес. фонд „Променя" 5 дол.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

З журнала „Промінь" я дуже задоволена. Бажаю найкращих успіхів і надалі. Хай Господь Бог щастить Вам.

Кароля Ґоян, Вадіна, Саск.

Я певна, що цей журнал ніколи не зникне. Він є поучаючий і дуже цікавий. Хай Вам Бог дасть сили надалі його провадити.

Маруся, Русин, Монтреал

ДОМАШНЄ ГОСПОДАРСТВО

Паштет

Потрібно:
½ фунта телятини
½ ф. свинини
¼ ф. сала (бейкон)
½ ф. телячої печінки
2 яйця
1 ложка сметани
1 ложечка масла
1 ложка сухарів

Сало покраяти і підсмажити, додати порізане на кусочки мясо. Тушити під закритою покришкою до готовості. Додати печінку і тушити ще ¼ години. Захолодити відтак все пропустити через мясорубку три рази. Додати яйця, сметану, посолити і поперчити до смаку. Виложити до форми вимащеної маслом і посипаної сухарями. Запікати одну годину на 325 Ф. Добре є уживати подовгастої форми бляшку.

О. Лукомська

Драглі з помаранч

4 жовтки
4 ложки меду
3 помаранчі (сік)
1 цитрина (сік)
2 збиті в густу піну білки
½ пайнта сметанки
2 торбинки желятини
3 ложки води для розведення желятини

Жовтки розтерти з медом, додати, постепенно, сік з помаранч і цитрини. Желятину розчинити у двох ложках холодної води відтак додати одну ложку гарячої, поставити посуд з желятиною в посуд з кипячою водою, щоб желятина цілком розчинилася. Розчинену желятину додаємо постепенно до жовтків, добре помішуючи, відтак додаємо сметанку і збиті білки. Легко все змішати вилити у форму один інч і пів високу. Захолодити в холодільнику.

Подала О. Лукомська

Дамські тортики

½ горнятка масла
1 горнятко цукру
2 яйця
1 ложечка ванілії
1 горнятко рижової муки (з рижу)
Паєве тісто
Суничні повила або джем

Утерти масло з цукром; додати добре вбиті яйця і разом убити на пухко. Додати ванілію і муку. Вимішати масу на гладко. Розкачати паєве тісто трохи тонше як на пай; викраяти круглячки і вистелити ними маленькі формочки, які вживається на „мафинс". Покласти у кожну формочку одну ложечку суничних повил, а на верх дати одну ложку вище приготованої маси. Пекти у мірній печі (350 до 375 ступенів) пів години. З цього припису буде 30 малих тортиків.

Налисники з картопляною начинкою

Дуже добрі зі сметаною. Можуть заступити вареники на скору потребу. З нижче поданого припису буде 6 до 7 налисників. Для більшої родини можна припис збільшити. У приписі є вода і молоко. Воду додається для того, щоб налисники були ніжніші, але це необовязкове і можна вживати тільки молоко, як хто бажає. Начинку до налисників приготовити так, як до вареників. Зварити картоплю, помняти, посолити до смаку, заправити підсмаженою в маслі цибулькою і додати трохи сира.

2 яйця
½ горнятка молока
3 ложки води
½ горнятка пересіяної муки
¼ ложечки соли

Убити яйця, додати молоко і воду, домішати решту складників і добре вбити. Помастити маслом маленьку пательну (6 цалеву) і загріти добре. Влити кілька ложок тіста, приблизно три, схилити пательну сюди туди, щоб тісто розлилося і покрило спід тонкою верствою. Коли підпечеться зі споду, обернути на другий бік. Щоб налисники були ніжні, то радять їх не обертати, тільки підпекти з одного боку, але це справа особистого смаку. Вибрати спечений налисник на тарілку і далі так само поступати, аж усе тісто зужиється. Наложити картопляної начинки на налисник і звинути. Укладати начинені налисники у вимащену маслом посуду, найкраще „кесерол", скропити маслом, накрити і дати до мірної печі, щоб добре загрілися. Подавати гарячі з кислою сметаною.

Налисники теж добрі з іншими начинками, як кому до смаку. Може бути сир з яйцями і кропом та зеленою цибулею, підсмажені гриби, капуста тощо. Такі налисники подається як одну з головних страв. Можна теж приготовляти налисники з солодкими начинками — солодкий сир, свіжі або варені овочі. Солодкі налисники подається на десерт.

Помаранчеві булки

2 пачечки сухих дріжджів
¾ горнятка літеплого помаранчевого соку
½ горнятка шортінгу
½ горнятка цукру
1 ложку соли
1 ложку потертої шкірки з помаранчі
3 яєць — добре вбитих
1 горня цукру
3 ложки соку з помаранчів
5½ до 6 горнят просіяної муки
¾ горнят помаранчевого соку теплого.

Потрусити дріжджа на літеплий помаранчевий сік і нехай постоїть 10 хвилин. (Як хто бажає може вживати заморожений сік з бляшанки, розведений після припису, а для маси відложити 3 ложки нерозведеного). Додати шортінг до загрітого помаранчевого соку і помішати, щоб розтопився, вилити в миску на цукор і сіль і вихолодити до літепла. Додати 3 горнят муки, добре вбиті яйця і шкірку з помаранчі. Додати розведені дріжджі і добре вибити. Додати решту муки, добре вимісити, щоб було мяке тісто. Нехай підросте до подвійної величини.

Приготовити масу:
½ горнят масла, або маргарини
1 горня цукру
3 ложки помаранчевого соку (не розведеного).

Розтерти масло і цукор, додати сік з помаранчів і вбити, щоб було пухке. Поділити тісто на дві половині. Розтачати тісто на квадратову форму, посипати жовтим цукром і цинамоном, звинути у валок, порізати на цальової величини кавалки.

Вимастити товщем бляшки, дати на них приготовлену масу і поверх цієї маси вкладати порізані звитки тіста. Поставити в тепле місце, щоб булочки підросли на подвійну величину. Пекти в температурі 375°Ф. 20 хвилин. По вибрані з печі перевернути бляшки, щоб булочки не пристали до дна.

З. Лукіянчук, Едмонтон

МІСЯЦЬ ТРАВЕНЬ — ЗАКІНЧЕННЯ КАМПАНІЇ

Каже народня пословиця „Кінець діло хвалить". Зближаємось до закінчення праці у придбанні нових передплатників, праці, яку ми вели формою кампанії. Ми глибоко зворушені і вдячні нашим відділам, членству і поодиноким особам за їх безкоштовні труди, за їх посвяту.

Про висліди кампанії ми ще не будемо тут говорити. Наше членство має перед собою частину м. травня, де кожна нова здобута передплата піде на рахунок кампанії, коли редакція одержить її не пізніше як 25-го травня. По цім покликане жюрі визначить нагороди і першенство провінції, або провінціям. А зараз проголошуємо виказ здобутих нових передплат за останній місяць.

О. Лукомська, референтка
А. Сарчук, адміністраторка

ПРИДБАЛИ НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ

Пані С. Стратійчук — Відділ ім. О. Кобилянської — Саскатун — 9
Пані М. Дорош — Відділ ім. О. Кобилянської — Саскатун — 5
Пані О. Сушко — Відділ ім. Калина — Гемилтон, Онт. 4
Пан Василь Перепелюк — Флин Флон, Ман. — 4
Пані О. Мельничук — Відділ ім. Кн. Ольги — Вегревил, Алта. — 3
Пані А. Шемелюк — Відділ ім. О. Кобилянської — Смокі Лейк, Алта. — 3
Пані М. Гавриш — Відділ при Катедрі св. Івана — Едмонтон — 3
Добр. Г. Удод — Відділ ім. Л. Українки — Форт Френсес, Онт. — 2
Пані Ольга Куць — Відділ ім. Г. Барвінок — Ошава, Онт. — 2
Пані С. Степанюк — Відділ ім. Кн. Ольги — Лондон, Онт. — 2
Пані Анна Скоробогач — Відділ ім. О. Кобилянської — Саскатун — 2
Пані А. Хомин — Відділ ім. О. Кобилянської — — Саскатун — 1
Пані Д. Пасічник — Відділ ім. О. Пчілки — — Йорктон, Саск. — 1
Пані Л. П. Процишин — Відділ ім. О. Кобилянської — Донвел, Саск. — 1
Пані Е. Простобій — Відділ при Катедри св. Івана — Едмонтон — 1
Пані К. Луцюк — Відділ ім. О. Басарабової — Вакав, Саск. — 1
Пані Ю. Котишин — Відділ ім. О. Пчілки — Мирнам, Алта. — 1
Добр. М. Керніцька — Відділ ім. Л. Українки — Виндзор, Онт. — 1
Пані К. Третяк — Відділ ім. Кн. Ольги — Вернон, Б. К. 1
Пані А. Погранична — Ніягара Фалс, Онт. — 1
Пані В. Білик — Відділ ім. О. Пчілки — Гефорд, Саск. — 1
Пані В. Ропчан — Естевен, Саск. — 1
Пані М. Сеніцька — Відділ ім. Кн. Ольги, Вінніпег 1
Пан І. Світлик — Келгері, Алта. — 1

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ:

Минулого року, я була передплатила журнал для своєї доні, S. Regomey, яка за чужинцем замужня, думаючи, що привикне до читання і надальше буде сама передплачувати. Питаюсь одного разу: Ну, як тобі подобається журнал „Промінь"?

Відповідь була: „Знаєте, мамо, замало писано в англійській мові, я би хотіла щоб і мій чоловік де що знав про українську історію і т. п. і ще одно: не раз подають знимки файних дівчат, аж хочеться дивитися, але в якомусь смішному одязі (убранню) сорочка довша як спідниця, то мій чоловік сміється з мене, я не можу йому витлумачити, бо я маю знимки як я була в Вінніпегу на літніх курсах то зовсім інакше файно виглядає, чому ж як подають до світового вигляду, не подають стрій полтавський, волинський, а то конче гуцульський, який є найгірший для чужинців". Це слова нашої дочки, що є за чужинцем замужем.

Я хочу додати пару слів від себе пані Когуська.

Чи ми хочемо чи ні, а мусимо щось думати за нашу молодь, ту що вже помішалася в подружжях.

Мусимо писати історію про Україну і наш нарід в „Промені", бодай на половину в англійській мові, і знимки в українським убранню подавати до світа в правдивим і гарнім вигляді, бо гуцульщина не є серце України. Ви може скажете, що я навожу якусь критику, зовсім ні, я думаю якби найкраще утримати нашу молодь. Наведу маленький приклад. Може хто скаже: то все наше старе, національне. Чому всі товариства жіночі, що є на знимках мають свої сукенки по новому строю? Чому не носять так як носили мами, та бабуні? Я не дивуюся це чужий край, так само і ми мусимо все своє хай воно буде національне, але можна зробити аби воно виглядало не на сміх, а на радість і пошану перед чужинцями. Тут ми України не зробимо ми лишень хочемо поінформувати інші народи, щоб знали про наш край і нарід. Ще хочу подати одну заувагу: випускають розмаїті букварі в українській мові, ну звичайно мусять бути там діти бо це для дітей.

Але як ті діти виглядають, мусять бути босі обдерті, або в постолах розшурпані, не зачесані, як подивиться чужинець на таку фігуру?

Навіть Т. Шевченка мусять намалювати незачесаного, розшурпаного, бо то є велика радість дивитися самим і показувати чужинцям, що ми дикий непотрібний нарід.

Чи Вам доводилося бачити читанки української мови, що видали москалі на пропаганду в Канаді. Як там діти гарно повбирані. Ми українці знаємо те життя, і як там діти ходять до школи, переважно по колгоспах, але чужинець як подивиться, що він думає в той час що там справді царство сатани, що то є політика?

Я не можу розуміти чому наша інтеліґенція не бере то до голови, що тут не є Україна, те нужденне життя і та бідацька ноша повинна піти в забуття (в історіях книжкових можна все то описати), але для світа в щоденнім життю, ми повинні все себе підвищити удосконалювати нарівні з світовим життям, а не в кожнім разі не понижати себе, а ті розшарпані обдерті не зачесані діти, що є по букварах чи читанках, то лише може малювати великий ворог українського народу.

Анна Савчук, Баргед, Алта

Високоповажана Пані!

Ідемо на зустріч Вашому проханні і містимо Вашого листа. При цім

P 46A
MALANCHUK MRS N JAN 64
10959-117 ST
EDMONTON ALTA

Fort Motel Battleford's Newest

Fort Motel Battleford's newest pleasantly located at the junction of highways 5—40—4 West. Spacious grounds fully modern single, double & family units with: Kitchenette, T.V. phones, swimming pool. Adjacent to Esso and restaurant. Reservation accepted by letter or wire. Ph. 937-2651 Battleford, Sask.

FORT LODGE — Under same management Suites rented — yearly, monthly or weekly.

For the "REST" of your life
Stay at the
AUDITORIUM HOTEL
North Battleford, Sask. Phone 445-2456
Elevator service, free parking for guests. Restaurant.
D. G. LUTZAK, Mgr.

дозволимо собі відповісти на Ваші деякі питання. Думаю, що то навіть дуже добре завести в журналі куток переписки та дискусії на різні наші проблеми. Часом людині здається, що вона дуже права, що правда за нею, але вона, та людина може бачити лише одну сторону медалі, не обернувши її на другий бік, а от хтось другий подивиться і з другого боку і скаже свою думку.

Постараємось по порядку Вашого листа висловити нашу думку на деякі Ваші погляди. Отже насамперед українська ноша. Різні частини української землі витворили дещо відмінну від себе українську ношу. Ця ноша відповідає найбільше сценічним виступам і було б смішно дівчатам танцювати „Верховина" в полтавському строю. Гуцульський народній стрій дуже гарний.

Бачте приїжджають до Канади жителі Індії-гіндуси. Вони мають завої закинені один на одного, барвисті і різні. Але з них ніхто не сміється. Їх можна стрінути на вулиці у Вінніпегу, в Ітон, або на різних світових з'їздах. А хай би попробував хто з того убрання посміявся, то стратив пошану серед свого оточення назавжди. Ми не парадуємо в нашім народнім строю, він у нас лише спеціяльно святочний, з різних національних свят, культурних імпрез. Чужинці нашу ношу шанують і з неї ніколи не сміються.

Про писання Історії України в „Промені" по англійськи. Мабуть, що забрало б 15-20 років щоб через „Промінь" перейшла „Історія України". Коли дійсно хочемо познайомити наше молодше покоління, або подружені з нашими дітьми неукраїнцями, то є багато інших доріг до того. На полицях лежать десятки прекрасних видань з української літератури в перекладі на англійську мову, навіть таке, як Франків „Захар Беркут", Кіріякові „Сини Землі" та багато інших. Видав колись СУС Історію України в англійській мові, продавав, просив людей купувати, довго мучились, поки цю книжку сяк так збули. Не було місцевості в Канаді, щоб її там не поширювали.

Писати більше по англійськи в „Промені"? З'їзди, центральна управа Союзу й редакційна колегія рішила, що англійська частина лише для того, щоб зближувати українців, які стратили рідну мову, щоб вони зацікавились українським питанням і старались навернутись до рідної мови, вивчати її. Англійською частиною ми не ризигнуємо з рідної мови, але навпаки, хочемо нею українську мову оздоровити.

Про українські Читанки, Букварі ми годимось з Вами на 100%, ілюстрації зовсім не відповідають для наших дітей тут, вони не згідно з духом часу і хто видає такі читанки повинен мати це на увазі.

Про „незачесаного Шевченка" на малюнку. Це Ви мабуть про малюнок, що був на дитячій сторінці в „Промені". Його малював дуже талановитий і визначний маляр. Чи Ви коли бачили малюнки самого Шевченка?

Ще раз щиро дякуємо Вам за Ваші уваги і будемео завжди раді одержувати листи, завваги та відповідати на питання наших читачів.

Редакція.

Засилаю передплату на „Промінь". Дуже люблю його читати і сподіваюсь, що в короткому часі „Промінь" буде в кожній українській хаті.

Катерина Василишин, Бімзвел, Онт.

Моя дружина й я читаємо Ваш так цінний журнал з повним задоволенням.

Ґратулюємо Вам за так добре редагований місячник, а зокрема вміщення частини в англійській мові. Число тих, які не читають українського слова зростає, а до них конечно потрібно промовити. Я вважаю, що було б корисно вміщувати більше статтей англійською мовою але по українським питанні.

Бажаємо успіхів,

І. Олеськів, Гемилтон

Журнал мені дуже подобається й я його читаю від початку до кінця. Бажаємо Вам добрих успіхів у Вашій праці на користь нашого жіноцтва у Канаді.

Маруся Гончарук, Кіченер, Онт.

Пересилаючи передплату на „Промінь", з якого я дуже багато користаю, засилаю імя одної передплатниці, яку придбала. Бажаю Вам кріпкого здоровя у Вашій праці для журнала і хай Господь благословить Ваші труди.

Павліна Хомин, Саскатун